

Uj LA

Taxa postala plătită în avans
aprobării Dir. Gen. PTT

ROMANIA

3 Lei

M. N. MUZEUM
HIRLAP

LEU-POSTA

T. „Otthon” Irók és Hirlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 183 (1329) sz. * Péntek, 1936 augusztus 14

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A spanyol felkelők minden arcvonalon általános támadást kezdtek

Badajoz város borzalmas helyzetben. — Saragossánál a nemzetiek bekerítették a katalánok hadoszlopát. — A madridi kormány repülőgépei támadják a Baleári-szigeteket

Lisszabonból jelentik: Badajoz teljesen a kommunisták kezébe került. A kormány tisztviselőit nem engedték a hivatalokba. A fölkelők csapatai közelednek a városhoz, ezért a kommunisták már jól előre borzalmas vérfürdőt rendeznek. A kormánycsapatok, amelyek szintén Badajoz felé nyomulnak, a felrobbantott hidak miatt nem tudnak behatolni a városba.

A fölkelők az északi partvidéken elfoglalták Tolosa városát és Irun határvárosát ostromolják.

Párizsból jelentik: A spanyolországi hadszínterek ismét megélenkültek. A fölkelők minden arcvonalon általános támadást kezdtek a kormánycsapatok ellen. Különösen heves harcok dúlnak San Sebastian környékén, ahol a fölkelők elfoglalták Tolosa városát és most Irun határváros birtokáért küzdenek. Ezenkívül sikert értek el Badajoznál. Hír szerint Badajozt már sikerült is elfoglalni. A harcok mindkét részen sok áldozatot követeltek.

Egy kormánypárti osztag, melyet Madridból küldtek ki Badajoz fölmentésére, még a város elérése előtt vereséget szenvedett és visszavonult.

Erős harcok voltak Saragossától 50 kilométernyire is. Itt a fölkelők arról értesültek, hogy erős katalán hadoszlop nyomul előre. A fölkelők gyalogos sorkatonasága és tüzésége elvágta a katalánok útját és véres harcok után bekerítette a hadoszlopát. A katalánok 200 halottat vesztek.

A fölkelők igen sok hadianyagot zsákmányoltak és győzelmük folytán 10 kilométerrel előbbre tolták állásaikat.

A Baleári-szigeteken a madridi kormány 12 vizirepülőgép és 2 torpedónaszád támogatásával folytatja a támadást azok ellen a szigetek

Az olasz kormány továbbra is fenntartja kívánalmait, hogy a semlegességi megegyezésbe az önkéntes katonatorozások és pénzgyűjtések tilalma is belefoglaltassék

Rómából jelentik: A francia kormány által kezdeményezett semlegességi megegyezés körül újabb bonyodalmak támadtak. A külföldi sajtóban ugyanis — mint jelentették. — olyan hírek terjedtek el, hogy az olasz kormány visszavonta fenntartásait a francia semlegességi javaslat ügyében.

Ezzel szemben olasz hivatalos helyen szerdán este az olasz álláspontot a következőkben körvonalazták:

— Olaszország nem vonta vissza fenntartásait, melyeket augusztus 6-án körvonalazott Ciano gróf külügyminiszter Chamberlain gróf francia nagykövét előtt. A további tárgyalások folyamán is ugyanazokat a fenntartásokat tet-

ellen, amelyek nem adták meg magukat. Majorca szigetének lakói nem engedték a főlkelőknek és ezért a kormány csapatai megkezdték a támadást. A fölkelők a tüzelést viszonzták. A tűzharc javában folyt, amikor

egy angol cirkáló jelent meg a helyszínen és rádióval felszólította a harcolókat, hogy addig hagyják abba a harcokat, amíg a külföldi menekülteket el nem szállítja. A küzdőfelek tüzet szüntettek s öt óra hosszáig a külföldiek menekülésének adtak határidőt. Azután továbbfolytatták a harcot.

A sevillai, burgosi és cordobai rádióállomások most szünetként állandóan a nemzeti önkéntesek indulóját, a *Volontariust* játsszák, amelyet most már egész Spanyolország ismer és énekel.

A madridi kormány köréből jövő hírek.

Madridból jelentik: Madridi hírek szerint a madridi kormány állítólag csak most kezd hozzá a tulajdonképpeni harci alakulatok megszervezéséhez. Eddig csak szervezeti osztagok igyekeztek feltartóztatni a fölkelők előnyomulását.

A Havas jelentése szerint

a kormánycsapatok elfoglalták Granadától 50 kilométerre Lojaorgeát. Más hírek szerint a kormány négy bombázó repülőgépet küldött ki, hogy bombázzák Sevillát, Cordobát és Poblancot.

A repülőgépek rőpcédulákat is dobnak le. A rőpcédulákon az a figyelmeztetés áll, hogy ha a fölkelők a bombázás után nem vonulnak vissza, akkor a kormánycsapatok támadást intéznek a három város ellen.

Az Északamerikai Egyesült Államok kormánya nem vesz részt az európai semlegességben.

Newyorkból jelentik: Az amerikai külügyminiszter visszautasította a francia püblóizást, hogy az USA résztvegyen a közös semlegességi szerződésben.

Dsszefogás útján erősödés

(S. I.) — E kifejezések körül, hogy „liberalis” és „liberalizmus” igen sok a félreértés és a szándékos félrevezetés. A fogalomzavarnak pedig, mely ebből támad, romboló következményei vannak nemzeti életünk alakulására.

Mindenki hasznos és fontos munkát végez tehát, ki e korszerű kérdés tisztázásához hozzájárul.

Ezen a téren vállalkozott tudományos munkára Dániel Antal, ki „A magyar liberalizmus és a nemzetiségi mozgalmak történetének közös útja” címen írt, terjedelmes tanulmányt a kérdéstről. A munka most jelent meg a Magyar Kisebbség kiadásában röpiratul is és ezzel alkalmat kínál arra, hogy foglalkozzunk a problémával, mely körül fejtegetései forognak. A kérdés azok közé tartozik, melyeken fejlődésünk iránya és üteme, tehát egész jövőnk múlik. Megérdemli, hogy figyelmünket ráirányítsuk.

Dániel nem elfogult s nem hunyja le a szemét a hatalmas fejlődés előtt, ahova a liberalista rendszer segítségével a társadalmi és gazdasági fejlődés terén az emberiség eljutott. Nem tesz azonban úgy, mint a liberalista társadalmi és gazdasági rend itteni vámszedői, kik semmit sem akarnak meglátni azokból a károkból és hátrányokból, melyekkel ez a rend számunkra járt. Különösképpen, ha a magyar nemzeti érdekek mértékével mérjük a tünetek jelentőségét és értékét.

Ezt teszi jól felkészült ifjú szerzőnk érdekes tanulmányával s ahhoz a megállapításhoz jut, hogy a magyar liberalista korszak a magyar nemzeti érdekek védelmét és alapjainak szilárd megépítését ott is *elmulasztotta*, ahol ezt a nagy feladatot jól és idejekorán elvégeztette volna.

A kérdést három szempontból tárgyalja. Foglalkozik azzal a folyamattal, ahogyan a magyar liberalizmus óhatatlanul kiélezte, jórészt felidézte a nemzetiségi bonyodalmakat, majd pedig azzal a jelenséggel, hogy a felidézett indulatokat sem lecsendesíteni, sem pedig nyugodt mederbe terelni nem tudta. Végül pedig azt a csodálatos mulasztást veszi közelebről szemügyre, hogy a magyar liberalizmus a nemzeti társadalmunk legfontosabb rétegeit sem szervezettel, sem gazdaságilag nem izmosította meg, hanem ellenkezőleg elsoványította. Ugyanakkor pedig olyan rétegeknek kedvezett és biztosított megszervezett előnyöket, melyekről utóbb a szemünk láttára derült ki, hogy nemzeti boldogulásunk és jövőnk szempontjából vajmi keveset jelentenek.

Megrázó képet fest Dániel a gondtalanságról, ahogyan a liberalista gazdasági politika a magyarság legbiztosabb, sok helyt egyetlen alapját, a földet veszni hagyta, sőt veszni segítette.

„Egyrészt a két balkezes liberális birtokpolitika, — úgymond — másrészt pedig a román nemzetiségi célludatos gazdasági ténykedése azt eredményezte, hogy a századfordulót követő években az ország 48.000.000 katasztrális holdat kitevő területéből 18.700.000 katasztrális holdnyi területen a románság számcszerű túlsúllyal rendelkezett. Ez pedig nem jelentett kevesebbet, mint hogy a románság mint az ország területének 38 százalékán bírt uralkodó állással.”

A román nemzetiség földbirtok politikájának irányítását természetesen a román nemzeti ideálok szolgálatában álló román pénzüzetek eszközölték, élén az 1872-be alakult Albina-val. Alig telt el 42 év az első román pénzüzet megalapítása után, a részvénytársasági alapon álló bankok és takarékpénztárak száma 197 volt, a hitelszövetkezeteké 60. E román pénzüzeteknek alapítójáé keze alatt 35.000.000 koronát (a mai pénzre átszámítva kb. 1700 millió l-itt) tett ki. A román pénzüzeteknek hangos szóval nem hírdetett, de annál nagyobb következetességgel végrehajtott célkitűzése az volt, hogy erős, földbirtokkal rendelkező román középosztály kialakítását tegye lehetővé. A megoldásra két lehetőség kínálkozott: egyrészt olcsó és hosszú lejáratú hitelt nyújtani a románoknak, másrészt pedig az eladódás folytán eladásra kerülő magyar birtokoknak román tulajdonba való közvetítése. Hogy eredményesen használták ki ezt a két megoldási lehetőséget, bizonyítja az a tény, hogy a századforduló utáni években öt év leforgása alatt a románok által lakott vidékeken 96.000 hold mezőgazdasági és 70.000 hold erdőbirtok, összesen 166.000 katasztrális hold magyar föld ment át körülbelül 70 millió korona (mai pénzre átszámítva mintegy 3-3500 millió lei) értékben románok tulajdonába...

Ezeket az adatokat már számtalanszor látta és hallotta a mi magyar közönségünk. Azt kérdezhetné tehát valaki, mire való ennek a leltűnt kornak, ezeknek a jöveteletlen hibáknak folytonos hánytorgatása.

A valóság azonban az, hogy ez a korszak egyáltalán nem tűnt még el az életünkben, a régi hibákra pedig nap, mint nap gyűlnek az ugyanolyan újak.

Tévedés azt hinni, mintha a szerepek megcserelődtek volna s most a román pénzüzetek kapnának talán rá a biztonság gondtalanságában a rideg haszonkeresés „liberalista” módszereire, mi pedig sietve átvennők az ő régi módszereiket s a nemzeti összekapcsolás, a céltudatos gazdasági politika útjain haladnánk.

A valóság az, hogy az egész román gazdasági élet — az élen a nagy pénzüzetekkel — a régi céltudatos módszereket az egész vonalon törvényre emelte, míg azok a szervek és intézmények, melyek a mi gazdasági életünket kormányozzák és lebonyolítják, nemcsak, hogy megmaradtak változatlanul a régi liberalista módszereknél, hanem ez önző és közönyös mód-

szerek köré olaszfalul egész nagyhangú tant építettek ki s ezt a tant sajtójuk, e sajtónak félrevezetett fullajtárjai útján, mint a magasabbrendűségnek, az európaiságnak, a nyugati emberiségnek, a nemes demokráciának első és legfőbb követelményét találják napról-napra jámbor, jóhiszemű, tájékozatlan közönségünk eléll

Magyar időkben a román bankokat és szövetkezeteket semmiféle törvény nem kényszerítette arra, amit tettek. Tették önként, ösztönösen, a nemzeti öntudat és élniakarás parancsára. A mi „liberalista” gazdasági szer-

veink akkor sem tették ezt, amikor egy s más régi magyar törvény óvatosan ebbe az irányba akarta tevékenységüket terelni.

Csoda-e, hogy ma még sokkal kevésbé tesszük? De lehet-e csodálkozni ezek után azon, hogy a „liberalista” szempontok uralma alatt a nagynehezen megmaradt vagyon is csúszik ki lábaink alól, liberalista segedelemmel birtokok mennek egyre veszendőbe és az egész vonalon mérhetetlen nehézségekbe ütköznek, az ami az egyetlen pozitív kisebbségi politika: a gazdasági megerősítés a gazdasági összefogás útján.

Kiírták a pályázatot az aradi színházra

Most dől el az aradi magyar színház sorsa

Arad. Saját tud. A városi színház bérletének ügyében — mint jelentettük — legutóbb váratlan fordulat állott be. A bérletet ugyanis egészen meglepetésszerűen megpályázta Caba Victor itteni román tanár s ez volt az első írásbeli pályázat, amely a színház bérletére beérkezett. Nyilván ennek a pályázatnak benyújtása készítette dr. Parecz Bélát, a Magyar Párt aradi tagozatának elnökét, hogy a városvezetés szerda délelőtti ülésén, mint az átmeneti bizottság tagja, feltegye a kérdést: miért nem

írt a város még ma sem ki pályázatot az aradi színház bérletére, holott augusztus közepén vagyunk s így ennek legfőbb ideje lenne. Hangsúlyozta Parecz Béla dr., hogy a színház bérletét csak akkor kezdheti meg a szervezkedés, ha biztos benne, hogy megkapja a koncessziót, s ha a szervezkedés későn történik, úgy a jobb színészek már másfelé szerződnek, mert nem hajlandók bizonytalanságban maradni mindaddig, amíg kérdéses, hogy az itteni színház bérletét ki kapja meg. A szervezkedés kése delme — mondta továbbá Parecz Béla — maga után vonná azt is, hogy a színház kezdete kitolódik, mint azt az utóbbi esztendőben is történt.

Vulpe Josif alpolgármester hasonló értelemben szólalt fel, ami után a város vezetősége kimondotta a sürgősséget és az aradi színház bérletére már augusztus 12-től kezdődően 15 napra kiírta a pályázatot.

Remélhető, hogy akad olyan jelentkező, aki elsősorban szakember, másodsorban pedig minden áldozatra képes a magyar színház megmentéséért. Legfőbb ideje lenne, ha az esztendő hosszú sora óta tartó és az aradi színház szűkös Szendrey-rezsim után új, friss erő kapcsolódna a színház életébe. Szendreyeknek nem sikerült olyan színházat teremteni, amelyet Arad város kulturális közönsége megkövetel. Akár kalmárkodás, akár a rátermettség hiánya volt ez, félre kell állniok az utból s átadni a teret másnak, aki alkotni tud és alkotni akar. Az új színházgatóra nehéz feladat vár.

A FÖTISZTELENDŐ PAPSÁG, EGYESÜLTEK ÉS INTÉZETEK FIGYELMÉBE!

Ha Clujon megfordul, ne mulassza el a

Bonaventura
kegytárgyüzletet

Str. G. Neculescu 3. (Barátok temploma mellett)

felkeresni, ahol az „Uj Lapok”-ban hirdetett könyvek (Szent István Társulat, Korda, Mária Kongregáció, stb. kiadványok) megtekinthetők és beszerezhetők.

Ugyanott bármilyen egyházi ruhák, lobogók készítését és javítását is eszközlik.

Élet és halál mesgyéjén

Írta: Toronyi István

A Tavasz járt már a mezőn és az udvaron s a ház előtt ágaskodó akácok szétnyíló zöld levelein az alvó reménységet bontogatta. Olyan gyöngén és olyan melegen, mint fiatal asszony első gyermekén a pólya kötöt. A konyha megúnt téli börtönében három gyerek érezte meg a Tavasz izenését és egyszerre hangos hajrával viharzott ki a tiszta levegőjű udvarra. Anyaszó iramodott utánuk, de nem érte be őket. A két kislány keze labdát markolt és leverőst játszott a kiugró pinceajtó mellett, de Laci lába végigrappolt az udvaron. Hátul, a disznólaknál lefékezett s mikor észrevette, hogy nem les rá senki, eltűnt az ólak háta mögött. Itt volt a szertár. Főnt, az ól kiugró eresz alatt, egészen a zsindelethez lapulva aludta még téli álmát a szakadozott parittyá, kis faragottnyelű, vásottudarú kanászostor, négy szál nád a tavaly tönkrement sárkány roncsaiból a jövő számára álmotve, meg egy rozsdás rúgójú, gazdáját vesztett biciklyereg. Lent, az ól hátának támasztva sorakoztak a vaskarikák mindenféle nagyságban a gyerekkocsi kezekétől egészen a négy-öt akós bordók kiselezett abroncsáig. Laci kincsei közül legjobban szerette ötkarikás kanászostorát, pedig a télen pofont is kapott már miatta. Egyik hangulatos estén megkérdezte a jóeszű gyerektől édesatyja, hogy mi akar lenni, ha majd megnő s ő ra-

gyogó szemmel vágta ki, hogy kanász. Persze, az ostorra gondolt. A család először nevetett rajta, de mikor tovább is konokul kitarított bátor gondolata mellett, az ötvenholdas édesapa parasztonérzete hamarosan kiutalványozott egy pofont. Ezért szerette különösen az ostort, de keze most mégis a legnagyobb karika után nyúlt s pár pillanat múlva az utcakaputól a pajtakapuiig száguldozott a rohanó karika mellett. Rozika meg Annus már balkézrel verték a piros labdát s hangosan számolták a koppánásokat:

— Hetvenegy, hetvenkettő, hetvenhárom...

A férfigyerek egyszerűen megúnta a karikázást és lekuporodott a játszó kislányok mellé:

— Gyerekek, most pedig játszunk vonatost!

Mialatt szólt, tiszta arcán huncut mosoly szaladt végig.

— Jó lesz, jó lesz — ujjongott a két kisebb testvér, — de hogyan?

— Majd mindjárt megtudjátok. En leszek a mozdony, ti meg csak jól kapaszkodjatok belém.

Karjával a levegőt verte, szájával a gőz sisergetését utánozta:

— Shü-shü-süsüsü...

Javában folyt már a játék, mikor Laci hirtelen megfordult:

— Most pedig elgázolás lesz! Vigyázzatok! Alighogy kimondta, már föl is taszította mindkettőjüket és keresztülgázolt rajtuk. A kárvalottak teljes erejükből sirtak. Tudták,

hogy jajveszékélésükre kifut édesanyjuk s földszedi majd őket.

Laci fölényesen végigmerte a két síró jószágot, aztán sietve lépett meg a tett színhelyéről. Vesztére. Édesapja éppen a kertből jött egy hátaskosár szalmával s a pajta sarkánál pont a kezébe szaladt. Sietve dobta el a kosarat s most Lacin volt a jajgatás sora.

— Te gazember! — rivallt a megrémült gyerekre s kemény, feltört tenyere Laci arcába vágott. A gyerek elkapta a fejét s az ütés ereje éppen az orrát találta. Zúgófej riadt végig az udvaron s orra vére meleg cseppekben hullott a porba. A konyha kövén térdelésre várta már a hasábfá. Hüpögés rángatta esett fejét s lelkét annál inkább vérezte a tövis, mert lánytestvérei a győztesek kárörömével nevettek.

Ebéd után beosont az utcai első szobába s köhögős öregapja csontos térteit ölelve öntötte ki meggyült keserűségét.

— Ne sírj fiam — vigasztalta a rózsarcú öreg — idesapád szeret, de ezután okosabb légy, te kis csikó.

— Te Károl — szólt az öregapa ebéd után a fiához — máskor jobban vigyázz. Érzékeny szíve van ennek a gyerekeknek. Magad is tudod, hogy nem rossz, csak kicsit csintalan.

— Nem is akartam ennyire megütni — nézett apja szemébe a fiatal gazda — de elöntött az indulat... No nem baj, majd kiengesztellem délután. Az Ivántagban akarok boronálni. Befogom a két ökörtinót s Lacit is elviszem magammal. Tudom, hogy a mezőt mennyire

Lupu repülőgépen hazajött

A spanyol állapotok miatt lélti az európai békét

Bucuresti. Saját tud. Dr. Lupu tegnap délután repülőgéppel hazaérkezett Marienbadból s ezzel rácsafolt a lapoknak arra a híradására, hogy a szélső jobboldali fenyegetőzése miatt nem mer hazajönni.

Lupu, aki az utóbbi időben sok megbeszélést folytatott Párizsban vezető politikai körökkel, nagyon aggasztónak látja a külpolitikai helyzetet.

— A német-olasz-angol és francia hajók spanyol vizeken való összpontosítása. — mondotta. — könnyen kirobbanhat végzetes összecsapásokat. Epp most kaptam levelet egy ismert angol politikustól, aki levelében nem jósló hosszú jövőt az európai békének.

A román hajók további intézkedésig elkerülik a spanyol kikötőket.

Bucuresti. Saját tud. A román tengerészeti szolgálat elrendelte, hogy tekintettel a spanyolországi eseményekre, a román hajók további intézkedésig ne kössenek ki spanyol kikötőkben.

Egységes szervezetbe tömörül Ausztria ifjúsága

A „Hazafias Arcvonal” kitar a katolikus rendi állam eszméje mellett

Bécsből jelentik: Schuschnigg kancellár elnökletével a hazafias arcvonal tartományi vezetői szerdán gyűlést tartottak Salzburgban.

Zarnatto államtitkár közölte, hogy az egységes ifjúsági szervezet alapszabályai elkészültek. Eddig külön szervezetekben volt a katolikus ifjúság, az otthonvédők (keresztény szocialisták) ifjúsága, s az államhű (Schuschnigg által különlegesen összetoborzott) fiatalok. Az új alapszabályok szerint e külön szervezetek a „Hazafias Arcvonal” kebelében szövetséggé egyesülnek s a szövetség legfőbb vezetője maga a kancellár lesz. Schuschnigg kancellár kijelentette, hogy a „Hazafias Arcvonal” az osztrák katolikus rendi állam eszméjének a fenntartója, fejlesztője és védelmezője. Ezt a politikai irányát a német-osztrák meg egyezés után is változatlanul, sőt még szilárdabban követi, s ennek a politikának módosítása még gondolatban se jöhet szóba.

A gabonakivitelt nem vették tilalom alá

Az értékesítési hivatal cáfolja a tilalomról terjesztett híreket Csak a kiviteli jutalékot szállítják le tízezer leiről nyolcezer leire

Bucuresti. Saját tud. A gabonaértékesítési hivatal tanácsa tegnap Negura alminiszter elnöksége alatt ülést tartott. Leszögezték, hogy elintézték a lapokban céltatosan megjelent hírekkel, a kormány nem tiltotta be a gabonakivitelt, ellenkezőleg, éppen tegnap írták alá a szerződést, amelynek értelmében Belgiumba 12.000 vagon gabonát szállít Románia. Ennek egyrésze fizetési hátralékok kiegyenlítésére fog szolgálni, másik részét erős valutában fogják fizetni, harmadik részét pedig a folyó árubehozatal fizetésére fordítják.

Polyamatban vannak még a tárgyalások

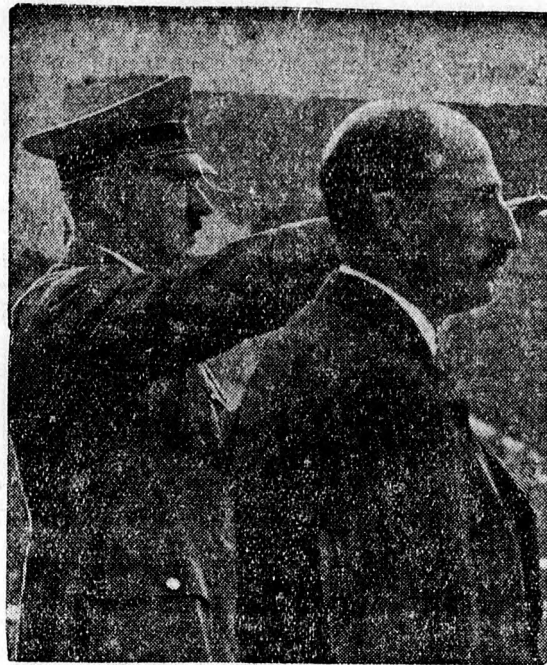
Hollandiába és Angliába történő gabonakivitelre.

A gabonaértékesítési hivatal tanácsa ezenkívül elhatározta, hogy az értékesítési jutalékot szept. 1-től kezdve 10.000 leiről 8000 leire szálaltja le.

Az alminiszter cáfolta azokat a híreszteléseket is, amelyek szerint a Banca Nationala megtagadná a gabonaértékesítési jutalékok kifizetését. A Banca Nationalának 129 millió lei áll e célból rendelkezésére s az eddig esedékes jutalékokat is mind kifizette.

A kormány nagyarányú szerződést kötött a Skoda-művekkel fegyvergyár létesítésére és a román fémipar kifejlesztésére

Bucuresti. Saját tud. Három heti bucaresti tartózkodás után tegnap elutazott a román fő-

Boris bolgár király Hitlerrel az olimpiai stadionban.

városból Fiala, a Skoda-művek vezérigazgatója. Fiala tárgyalásokat folytatott a román állammal, amelyek nagyarányú hadiszerszállítási szerződés megkötésére vezettek.

Románia részéről a tárgyalásokat Tatarescu miniszterelnök, Bejan hadfelszerelési alminiszter és Petrescu tábornok folytatta, míg a gyár részéről Fiala és a Skoda-művek bucaresti képviselőjének igazgatója tárgyalt. Részt vett a tárgyalásokon a brünni Cescu-Moravcsagyár képviselője is, amely gyár a megrendelt hadiszerek egy részét készíteni fogja.

A hadiszerek kifizetése csak a teljes rendelés leszállítása után, 1938-ban kezdődik, tízévi, egyenlő részletekben s ezeket a részleteket a csehszlovák állam egyenlíti ki abból a hatszázmillió csehszlovák kölcsönből, amelyet Csehszlovákia nyújtott nemrég Romániának.

Ezekkel a tárgyalásokkal egyidejűleg a Skoda-gyár megállapodott a kormányval, hogy Romániában municiógyárat létesít, eleinte csehszlovák technikai személyzettel, amelyet fokozatosan román személyzettel egészítenek ki s végül a gyárat teljesen betanított román személyzettel átadják a román államnak. Hasonlóképpen tárgyalások folytak arról is, hogy a csehszlovák nagyipar úgy technikailag, mint anyagi téren hathatósan közreműködjen majd a román fémipar teljes újjászervezésére.

szereit.

Az édesapa az udvar végében igazgatta a szekereit. A hetvenhat esztendejében járó öreg az első szobában elfogta a köhögés. Laci a konyha sarkában gubbasztott s nem látta, hogy a köhögésre megrándult a tányérokra mosogató édesanya arca. Ekkor kinyílt a szoba ajtaja s az öregapa nagy csizmái lassú lépésekkel imbolyogtak végig a tornác kirakott természetkövein. Laci utána sompolygott. Vitte a hála és a szeretet. Nézte öregapja fényes csizmaszárát, amint megragyogott rajta a napsugár. Már hozzálépve meg akarta szólítani, mikor az öreg befordult az istállóba. Utána lesett be-kandikáló szemmel. S akkor meghorzongott. Öregapja keze a Rózsa tehenet fogta, öszbeborult feje mellére esett, szemén könnyet morzsolt szét s szája véresét köpött a szalmára. A vér lassan szivárgott a szalma szálak alá s Laci szédülten támolygott el az istálló ajtajából. Felsötétlett lelkében egy hároméves emlék, mikor soványra aszott öreganyja feketeruhás, életelen testét leemelték az ágyról és koporsóba fektették. Akkor látta először a halált s most megérezte, hogy öregapja körül is ott settenedik már. Édesapja szekerre hívó szavát két lépésszélről is messziről hallotta. Ijedt szíve nyugtalanul vert kis mellénye alatt. Egész úton szótlanul fogta a lócsót s szeme remegve ölelte át a mezőt. A kerek egy szót zörögtek irtalmatlanul: halál. A fekete szántásokról feléje csapott a föld friss szaga s a dülök közepén mint egy óriás, magasodott föl a halál. Megzavart

kányasereg keringett lobogó sötét szárnyakkal a feje fölött. Nyujtott, panaszos károgásukból a halál izent: kár... kár...

Édesapja érezte, hogy gyermeke úgy gubbaszt mellette, mintha az árokszélről szedte volna föl, de azt hitte, hogy még mindig a dél-életi fájdalom sír benne: Kezével a fejére simogatótt:

— Fiam, a győvő héten begyűhetsz velem a városba. Vásár lesz. Eladjuk a Cifra kisborgyuját.

A gyerek lelkén átsuhan az öröm futófelhője, de csak pár pillanatig tartott az egész. A dülő elején lekasztották a deszkás szekérről a végéről a boronát. Harminckét vasfog vágódott a porhanyós hantokba. Kihúzták a szekérrúdból az igazegyet s ráfogták a boronára.

— Fogd fiam a Csákó láncát s vezesd a barázda mellett!

Máskor ez volt a boldogság netovábbja: rángatni a Csákó ökörláncát, ha nem igyekezett s orra útjára vele, ha nyughatatlan vére futásra ingerelte. Most nem törődött a Csákóval. Meztelen lába vidámság nélkül bukdácsolt a hantok között. A délutáni nap ébresztő meleggel ölelte át az egész határt s a negyedik fordulóban már lapos nyelvüket lógatták az ökrök. Az apa a gyerek szótlanúsága miatt nyugtalanul költözködött a Csákóval.

— Az éjjel majd alszik rá egyet s reggelre elfelejti a dél-életi ütést!

Majd tovább ballagott a borona után, csizmája orrával rúgva széjjel a nagyobb hantok

kat. A megye mellett Pusztasándor ekéje hasogatta a fekete pántlikákat.

— Aggyon Isten, nászom — húzta vissza lovai gyeplőszárát, mikor Laciék mellé ért. — Beletanultak már az ökrök?

— Köll is nekik, ha akarnak, ha nem — szölt a visszaköszöntés után Laci apja s a borona mögött elmaradva beszélgetni kezdett. Laci tovább vezette az ökröket. Lába már érezte a megtett utat. Néha lehunyta szemét s ilyenkor megint átborgongott rajta a halál rémülete. Az ökrök levegő után kapkodó orrlíka zihálva fágult s most úgy érezte, hogy a halál fekete fogata rohan mögötte.

— Most, most... rámtipor — motyogta verejtékét törölgetve.

Nem mert visszanezni. Pedig a Csákó már lázadóva vágta föl a farkát s orrával előredobta a gyereket. Laci nem engedte el a láncot, de visszavágni már nem volt ideje s a megremüléstől nem jutott eszébe, hogy oldalt ugorjon. Csak futott a megvadult állatok előtt. Pár lélekzetállító másodpercig tartott az egész.

A szántó porzott a rohanás nyomán, az ember a zörgésre észbekapva otthagya szomszédját és száguldott utánuk, ahogy csak ereje engedte, de a távolság közöttük már ijedősen megnyúlt. Lehetett hetven-nyolcvan méter. Látta, hogy be nem hozhatja.

— Ugorj oldalra! Dobd el a láncot — ordította túl a lármát, de a gyerek mintha nem is hallotta volna, gyöngye sikoltással esett az ökrök közé, a harminckét vasfog halálos ágyár.

A tengerészet napja

Országos ünnepek augusztus 15-ikén

Az augusztus 15-iki Mária ünnep hivatalos ünnep is, mert a román tengerészet Szűz Máriát a maga védasszonyaként tiszteli s ezt a napot az ő külön ünnepnapjává avatta. A „Román Hájós Szövetség” a M. A. N. és a belügyminisztérium együttműködésével ezen a napon az egész országban nagy ünnepeket rendez, amely alkalommal országos gyűjtés is lesz a tengerészeti alap növelésére.

Oradeán a hadsereg, a rendőrség, a város és a törvénytörők kiküldötteiből álló bizottság elhatározta, hogy augusztus tizenötödikén este a városi sírandon műsoros estélyt rendez a tengerészet céljaira a következő programmal:

1. Víziló mérkőzés, 2. Görög-római birkózás, 3. Boxmérkőzés, 4. Zongorahangverseny, 5. Énekszámok, 6. Tánc.

Az egész ünnepély alatt jazz- és katonazenekar játszik.

Érdekes művészszámok, különleges világlátások tartják még az estét.

Ugyancsak a tengerészeti alap javára a rendezőség gyűjtőleveket küld a hivatalokba, közintézetekbe. Továbbá a város nagyközönségéhez s reméli, hogy városunk lakossága nem zárkózik el az adakozás elől s mindenki tehetsége szerint hozzájárul a román hajóraj ereje gyarapításához.

Kirándulás Bólavára és a halas tavakhoz. A Kolping Sportegylet turista szakosztálya augusztus tizenhatodikán kirándulást rendez Bólavára és a görög katolikus püspökség pisztráng-telepére. Az utat Oradeától Beiuson át Finisig kényelmes társasgépkocsin tesszük meg. Finistől iparvasúti szereléssel megyünk a halastavakhoz. Felhívjuk a kirándulni szerető közönség figyelmét a tura könnyűségére. Gyalog egy lépést sem kell tenni. Egyesületünk igazgatója a kirándulótársaság számára reggel hét órákor szentmisét mond a beiusi plébánia-templomban. Részvételi díj 100 és tagoknak 90 lei. Indulás vasárnap reggel fél 5 órákor a Piața Mihai Viteazului Dreher sörözősarnok elől. Jelentkezni lehet a legényegylet székházában, str. Alexandrii 13. Telefon 8-43 és 4-13.

Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe. A miniszteri jóváhagyással működő Szt József fiúnevelő intézet felvesz még az elemi, Gojdu-liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi iskolába járó rendszeres bentlakó növendékeket. A gondos felügyelet és lelkiismeretes naponkénti többszöri csoportos és egyéni tanítás biztosítja a lelki fejlődést és egyéni tanulmányi eredményt, a tágas udvaron felállított modern tornaszerek, állandó orvosi ellenőrzés, jó és bőséges táplálkozás pedig a testi fejlődést. Érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást a Szent József fiúnevelő intézet igazgatója Oradea, Str. Brătianu 7.

Vasárnap Kolping—Vestul. Augusztus 15-én, vasárnap délután öt órákor az Arena Voivodului Mihaion a mindjobban erősödő Kolping futballcsapata játszik barátságos mérkőzést a helybeli Vestul ellen. Egyenlő ellenfelek nagy küzdelmébe lesz ez a mérkőzés.

A GUTENBERG DALKÖRÖK CLUJI DALOS-ÜNNEPE ELÉ. Augusztus 15-én és 16-án, szombat és vasárnap nagyszabású ünnepek keretében üli meg fennállása 75 éves jubileumát a clujai nyomdász-szakszervezet. Az ünnepek fénypontjának a Gutenberg Dalkörök dalünnepé igérik. A nyomdász-szervezetek — példaadó bölcsességgel — nagyon régen felismerték a karének összetartó és lélekemelő erejét és óriási anyagi áldozatok árán, ma is jobbnál-jobb dalosegyesületeket tartanak fenn az ország minden nagyobb városában. Oradea messze földön híres, sok nagy sikert értett, kitűnő Gutenberg Dalkör 17 esztendeje áll a dalkultura szolgálatában. Most, három évi kényszerű vegetálás után, a dalkör elnökségének ismételt sikerült az egyesület vezetésére megnyerni az oradeai Gutenberg Dalkör fénykorának nagytudású, kitűnő karmesterét: *Andrási Ede* zenetanár, országos karnagyot. A kiváló mester vezetésére alatt, két hónapi, megfeszített, kemény munka árán elérte az egyesület, hogy 15-én a régi erejében és fényében, pompás készültséggel áll ki a clujai porondra, hogy újabb sikert és dicsőséget szerezzen városának. Az oradeai Gutenberg Dalkör a clujai dalosünnepén Kerner Jenő: *Ne ölj* és ugyancsak Kerner Jenő: *Repülj dalunk!* c. versenyszámait adja elő. Előbbivel a Gutenberg Dalkörök 1926. évi oradeai versenyén ezüst serleget nyert, az utóbbi kórusal pedig a simleul-silvaniei dalosünnepén aratta eddigi fennállása legnagyobb sikerét. A clujai dalosünnepén a dalkör legerősebb ellenfelei a clujai, timisoarai, aradi, sibiu, cernauti és brasovi Gutenberg Dalkörök lesznek. Az új életre kelt kitűnő nyomdász-dalárdának clujai szerepléséhez sikert kívánunk.

Kertész József hegedűművész koncertje. E hó 20-án az Újságíró Klub téli helyiségében tartja első önálló koncertjét Kertész József, a fiatal oradeai hegedűművész. Kertész Józsefet már jól ismeri a közönség a koncertdobogókról, de most lesz első ízben alkalma önálló műsor keretében bizonyosságot tenni a kiváló és rendkívüli művészi képességeiről és elhivatottságáról. A fiatal Kertész József nagynevű mesterek előtt játszott már és a legszigorúbb kritikát elbírja. Ennek a városnak zeneértő közönsége érthető kíváncsisággal tekint a fiatal hegedűművész koncertje elé, amelyen Haendel, Corelli, Ferikousky, Schubert, Brahms, Mozart, Kreisler szerepelnek a programon. A helyi népszerűen olcsók lesznek, hogy valamennyi társadalmi osztály számára lehetővé tegyék a különleges művészi esten való részvételt. Kertész József ennek a városnak a szülőte, fia Kertész Sándor zsinésznek és művészi elhivatottsága a legnagyobb fokú támogatást érdemli meg, azotul, hogy a zenekedvelő és értő közönségnek elsősorú művészi élvezetben lesz része.

Kérhet-e kölcsönt igazi gentleman a háztartási alkalmazottjától?

A Lordok Háza ítélete szerint: Igen

Londonból jelentik: A Lordok Háza, amely bizonyos esetekben bírói funkciókat is gyakorol, most mondotta ki az utolsó szót egy régóta húzódo rágalmazási perben. Alexander Sim úgy szerzett magának új szobalányt, hogy egyik barátjának, Herbert Stretchnek az ügyes szobalányát különböző ígérekkel rávette, hogy az ő szolgálatába álljon. Amikor a leány már elfoglalta új helyét, Sim a következő táviratot intézte Stretchhez:

„Edith ma a mi szolgálatunkba állt. Kérlek küld el holmiját, a bérét és azt a pénzt is, amelyet kölcsön kértél tőle”.

Stretch a távirat miatt rágalmazás címen pert indított Sim ellen, mert szerinte az az állítás, mintha ő a leány bérét nem fizette volna rendszeresen, különösen pedig az, hogy ő a szobalánytól kölcsönöt vett volna fel, alkalmas arra, hogy közmegejtésnek tegye ki. A bíróságok indokoltak is találták Stretch panaszát és Simet rágalmazásért 250 font kártérítésre ítélték.

Az ügy végső fokon a Lordok Háza elé került, amely az ítéletet megsemmisítette és mindössze 25 fontot ítélt meg Stretch számára, ezt is

csak azon a címen, hogy Sim meg nem engedett módon bírta reá Stretch szobalányát, hogy az ő szolgálatába álljon.

— *Egyébként* — mondotta Lord Atkin az ítélet indoklásában — *nem tudom megérteni, miért vesztene el valaki a közbeesülést csak azért, mert esetleg pénzt kért kölcsön személyzetének valamelyik tagjától. Tudommal kisebb összegekre, különösen aprópénzre nézve ez mindennapos eset a háztartásokban és abban sincs semmi, ha az ilyen kis adósságok néhány napig függőben maradnak. Maga az a tény, hogy valaki a háztartási alkalmazottjától pénzt kér kölcsön, még egyáltalán nem csorbíthatja a gentleman hírnevét.*

— Meg vagyok győződve róla. — mondta végül lordokháza. — hogy ez a rágalmazási ügy is csak azért keletkezett, mert Stretch meghátráltva érezte magát — még pedig jogosan — azért a furcsa eljárásért hogy Sim meg nem engedett módon csalta el tőle szobalányát. Sim megérdemli, hogy ezért a tapintatlanságáért megrovásban részesüljön. De csak ezért a rágalmazás vádjára alól azonban fel kellett menteni.

Felhívás Bátor Ferenc volt növendékéhez.

A közelmúltban váratlan hirtelenséggel elhalálozott Bátor Ferenc kereskedelmi iskolai tanár, a tudós utazó emléket volt növendékét kegyeletos tisztelettel szándékoznak megörökíteni. Ezért a volt növendékek tisztelettel felkérlek a Társulati Felső Kereskedelmi Iskola tanárait, Bátor Ferenc volt tanítványait s a tudós professzor összes tisztelőit, hogy az emlékbizottság megalakítása s a további teendők megbeszélése céljából augusztus 16-án, vasárnap délelőtt 11 órákor szíveskedjenek megjelenni a Társulati Felső Kereskedelmi Iskolában, ahol az egyik földszinti tanteremben megbeszélést tartanak.

Szerencsétlenség a cséplőgépénél. A bihormegyei Ant közegzenen most végzik az utócsépléseket. Kedden délután súlyos szerencsétlenség történt az egyik gépnél. A gőzgép lendítőkerekéről lecsúszott a szij s Bujdosó Imre gépész nem akarta ezért megállítani a gépet, hanem a vilámgyorsan forgó kerékre akarta visszatenni a szíjat. Sikertült is neki, de a szíj elkapta a kezét s bal alsókarját teljesen összeroncította. A szerencsétlenül járt embert a zerindi járóorvos részesítette első segélyben.

Temetések. Szilágyi József 63 éves korában meghalt. Temetése pénteken 2 órákor lesz Saldobaghun. — *Beretvás* Gábor 89 éves korában meghalt. Temetése pénteken lesz Sangeorgiuban. (Erdélyi „Concordia”).

Szülőtulajdonosok közgyűlése. Az oradeai szülőtulajdonosok tanácsa tudomására hozza a szülőbirtokosoknak, hogy augusztus 23-án a városháza nagytermében közgyűlést tart, melyre ezúttal bivia meg az érdekelteket.

Az ember elborulva kapott a melléhez:

— Megváltó Krisztusom — hörgött belőle a sírás. Szemét lecsukta, nem mert arafele nézni, így is látta a szétmarcangolt testet, a csontokról leszakadt húsdarabokat, a kifolyt szemgolyók üres helyét...

Valaki vállára tette a kezét:

— Gyűjjön, siessen, hátha még él! Ott fekszik, ni! Alighanem a boronát átrántották rajta azok a dögök — keltegette benne a reménységet szomszédja szava.

Mire odaérték, Laci már mozgólódott. Szájából köpte a földet, kalapját kereste, melyet a boronafog lesodort a fejéről és szíjjelrepeggett. Az ember abban a pillanatban nem érzett, nem tudott semmit, csak azt az egyet, hogy csoda történt. A fia él! Nem tudta, hogy nap-pal van-e, vagy éjszaka, nem tudta, hogy ötven hold jó földje és ökrei vannak, csak azt érezte, hogy a fia itt van a karjai között. Még a ruháját se tépte össze a borona! Ugy vergődött az öröm lázában, mint egy gyermek.

— Csoda! csoda! Isten csodája! — imádkozta a szavakat boldogságtól elnedvesült szemmel.

A munka abbanmaradt s mikor útközben nazafelé a fiát simogatta, érezte, hogy életfája legkedvesebb gyümölcse Laci fia marad mindig.

S mialatt a halál árnyéka az első szoba esőndes betegágyán ráborult az öregapa fáradt-fényű szemére, azalatt a tagúton hazafelé tartó szekér kerekei az Élet diadalát zengték.

Ribbentrop lett a londoni német nagykövet

Az angol-német tartós megegyezés létrehozatala kerüli munkába. — A francia sajtó az angol-francia egyetértés tényére figyelmeztet

Berlinből jelentik: Szerdán hivatalosan közzétették, hogy Ribbentropot, Németország eddigi rendkívüli követét, londoni nagykövetté nevezték ki. Ribbentrop Hitler kancellár bizalmas környezetéhez tartozik. Nagy diplomáciai sikere volt múlt évben az angol-német flottaegyezmény gyors megkötése, melyben német részről ő volt a tárgyaló fél. Ribbentrop 1893-ban született, kereskedő volt, az 1918-1920. évek folyamán a hadügyminisztérium békétárgyalási megbízottjának volt a hadsegéde. A nemzeti szocializmus uralomra jutása óta Hitler kancellár bizalmas embereként különleges diplomáciai tárgyalásokra kapott megbízásokat. A londoni nagyköveti állomásra történt kinevezése is ilyen különleges megbízás-ként tekinthető, mert Hitler kancellár az Angliával való jóviszony szilárd megalapozását külpolitikájának legfőbb céljának vallja.

Londonból jelentik: Az angol lapok a kinevezést mind hosszabb cikkekben méltatják. Kiemelik annak a jelentőségét, hogy a nagyköveti állomásra a német kancellár legbizalmasabb embere került.

A Star szerint a kinevezés a következő célokkal történt: Az öthatalmi konferenciának német részről való londoni előkészítése s az új locarnói egyezménybe a Hitler békepontjai be-

vezetése. A további cél, hogy Európa nyugati hatalmai között a régóta tervezgetett légi egyezmény megkötését Ribbentrop feladata még az, hogy az angol-német viszonyban teljes megegyezést és széles megalapított tartós megegyezést hozzon létre.

Egy kis izalom Párizsban.
Párizsból jelentik: A francia sajtóban izgatottabb feltűnést keltett Ribbentropnak londoni nagykövetté történt kinevezése. Az egyes lapok idegesen írják erről a fordulatról.

Az Information azt írja, hogy Londonban a legközelebbi hónapokban merész játék kezdődik és Franciaországnak nyitva kell tartania a szemét, mert már most is teljesen körül van zárva.

A félhivatalos Temps emlékeztet arra, hogy Németország elfogadta az öthatalmi értekezletről szóló angol-francia meghívást és hajlandónak nyilatkozott csatlakozni a spanyol eseményekkel kapcsolatos semlegességi egyezményhez.

— Németországnak — írja a lap — tudnia kell, hogy e kérdésben Franciaország Angliával teljes egyetértésben jár el. Ribbentrop politikája tehát csak akkor számíthat sikerre, ha tekintetbe veszi ezt a tényt.

Franko tábornok csapatai összeköttetésbe jutottak Mola tábornok csapataival

Az angol hírszolgálat is megerősíti, hogy a fölkelők elfoglalták Badajozt

Londonból jelentik: Az angol lapok megerősítik a Badajoz elfoglalásáról szóló hírt. A tudósítók jelentése szerint Badajoz elfoglalása után Franko tábornok déli csapatai egyesültek Mola tábornok északi csapataival. A déli és északi hadsereg most egymással közvetlen összeköttetésben állítja meg a Madrid elleni támadást.

A polgárháború legvéresebb csatája.

Párizsból jelentik: A Badajoz körüli harcokról szóló jelentésekből arra következtetnek, hogy a badajozói csata a polgárháború egyik legvéresebb ostroma volt. Az utcákon véres szuronyrohámok folytak. A város civilgárdája még a fölkelők bevonulása előtt a néparcvonal hívei ellen fordult. Az emberek egymást öldökölték.

A fölkelők badajozói győzelmének ellensúlyozására a madridi kormány is újabb győzelmeket jelent. A madridi rádió szerint a kormány légharóító utagei lelőtték a fölkelők két bombavető repülőgépet. Oviedo küszöbön álló elfoglalásáról is hírt ad a madridi kormány.

Mentorlás a Barcelonában kivégzett két tábornokért.

Párizsból jelentik: A Matin burgosi jelentése szerint a fölkelőcsapatok vezérkara a két fölkelő tábornoknak Barcelonában történt agyonlövéséről szóló hír vétele után a következő táviratot küldte a madridi kormánynak:

„A két fölkelő tábornok agyonlövésére hasonló rendszabályokkal válaszolunk. Most a fogságunkban levő kormánypárti tiszteket ugyanaz a sors fogja érni.”

Spanyolország háromnegyedrészé a fölkelők kezén.

Sevillai jelentés szerint a fölkelők egyik osztaga megszállta a Malagától 60 kilométerre fekvő Antequerrát.

Lano tábornok a sevillai rádióban közölte, hogy most már Spanyolországnak több, mint háromnegyed része a fölkelők birtokában van.

A fölkelők főhadiszállásáról Lano tábornok felhívást intézett a polgárőrség valamennyi tagjához, hogy csatlakozzanak a nemzeti táborához.

A spanyol kormány lefozlalt egy német repülőgépet.

Berlinből jelentik: Félhivatalos közlemény megerősíti azt a hírt, hogy a spanyol kormány lefozlalt egy német repülőgépet.

Több mint 6 kilót fogyott

Most a férje is szed Kruschen sót, hogy lefogjon

Az e hölgy által fogyás céljából követett módszer olyan kitűnő eredménnyel járt, hogy férje is elhatározta, hogy ugyanezt a rendszert követi. Az első két hét alatt a férj körülbelül 2 kilót fogyott. Ezt írja nekünk a felesége:

„Észrevettem, hogy tulságosan elhízok. Egy barátóm, aki ismerte a Kruschen csodás hatását, tanácsolta, hogy én is szedjem e sót. Felesleges mondanom, hogy az eredmény nagyon kielégített. A férjem észrevette az elért változást, szintén elkezdte a Kruschen szedését és két hét alatt körülbelül 2 kilót fogyott. Azt remélem, hogy bizonyos idő múlva 28 kilót fog fogyni. Mindketten sokkal jobb hangulatban vagyunk és sokkal alkalmasabbak a napi munka elvégzésére.”

„Most 61 kilót nyomok. Mielőtt Kruschen sót szedtem, 67 kilót nyomtam. Csípőm átmérője most 1 méter, azelőtt 111 cm. volt. Bizonyosan lehetnek afelől, hogy mindenkinek ajánlani fogom a Kruschen só.” — D. G.

Lassan, de bizonyosan tisztítja meg a szervezetet Sels Kruschen az összes mérgező anyagoktól és káros savaktól, amelyek reumát és más betegséget okoznak.

Sels Kruschen az ország minden gyógyszerárában és drogériájában kapható. Nagyüveg ára 95, kis üveg ára 60 lei.

A szovjet-kormány két évvel leszállította az újoncozási korhatárt

A katonai létszámszaporítás új helyzet elé állítja az öthatalmi konferenciát

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány az újoncozási korhatárt 21 évről a 19 élettévre szálította le. Ennek következtében a vörös hadsereg bekeleztszáma a következő négy évre egy és háromnegyed millióra emelkedik.

Ezentúl évenként egymillió újoncot hívnak be szolgálattételre.

Mint Berlinből jelentik, a szovjetkormány az újoncozási korhatárt leszállító rendelete Berlinben nagy feltűnést keltett. A lapok rámutatnak arra, hogy ez a rendelet óriási katonai készülődést jelent.

A Berliner Tagblatt szerint az új rendelet gyökeresen megváltoztatja az erőhatalmi viszonyokat Európában. Az októberre összehívott öthatalmi értekezlet teljesen új helyzet elé állítódik. Kénytelen lesz elismerni, hogy Németországnak igaza volt, mikor évek óta az orosz terjeszkedési vágyakra figyelmeztetett. A fegyverkezés, biztonság, vagy leszerelés kérdésében is az oroszok milliós hadsereg-szaporítását figyelembe kell venni s szerint határozni.

Szejum herceg, az abesszinek volt vezére bejelentette meghódolását az olasz alkirály előtt

Rómából jelentik: Addisz-abebei jelentés szerint Rasz Szejum volt abesszín hadvezér. Tembien volt kormányzója, a napokban látogatást tett Graziani alkirálynál és ünnepélyesen még egyszer bejelentette behódolását. Szejum herceg Aszmarába Eritrea fővárosába megy és ideiglenesen ott szétlétsziki letelepedni.

Az angol király Novigrádban, a kugljátékosok között. Belgrádból jelentik: VIII. Eduard angol király a szerdai nap folyamán Novigrádban tett látogatást. Este a novigradiak szórakozásában gyönyörködött s az errefelé közkedveltségnek örvendő hordozható kuglijáték annyira megnyerte tetszését, hogy azonnal vásárolt egyet és a hajóra vitette.

Hitler estebédet adott a külföldi előkelőségek tiszteletére. Berlinből jelentik: Hitler szerdán estebédet adott az olimpiai játékok alkalmából Berlinben tartózkodó külföldi előkelőségek tiszteletére. A meghívottak között voltak: Fabiny magyar pénzügyminiszter feleségével és Sztójay Döme berlini magyar követ is.

Onnek is szüksége van arra,
hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!
Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr Ernst Häckel tanár,
a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója,
a báró Eotvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szójegyzékkel és a feladványok megfajlesztésével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MINDENKI SZÁMÁRA LÉTERDEKI

Ara füzve 200 lei és 10 lei portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNÁL.

OLIMPIA 1936

Diadalmasan halad a magyar kard- és vízpolócsapat az olimpiai bajnokság felé

Az olimpiai küzdelmek során a magyar kard- és vízpolócsapat eddig fölényesen intézte el összes ellenfelét s minden remény megvan a két olimpiai bajnokságra. A nyolcas és az ökölvívók a várakozásnak megfelelően szerepelnek. Egy kis ir a tornászok gyenge szereplésére.

Részletes eredmények a következők:

Szerdán délelőtt kezdtek el a kardcsapat-bajnokság küzdelmeit. A magyarok kitűnően szerepeltek. Románia már az első mérkőzések során elvérzett. A selejtezőben 7 csoportból 2-2 ország jutott tovább. Eredmények:

I. csoport: Németország—Románia 10:6. Uruguay—Románia 8:8 (57:60 túsarányval győz Uruguay). Románia kiesett.

II. csoport: Brazília nem állott ki, így Svédország és Ausztria küzdelem nélkül jutott tovább.

III. csoport: Magyarország—Dánia 16:0. Belgium—Dánia 9:1. Dánia kiesett.

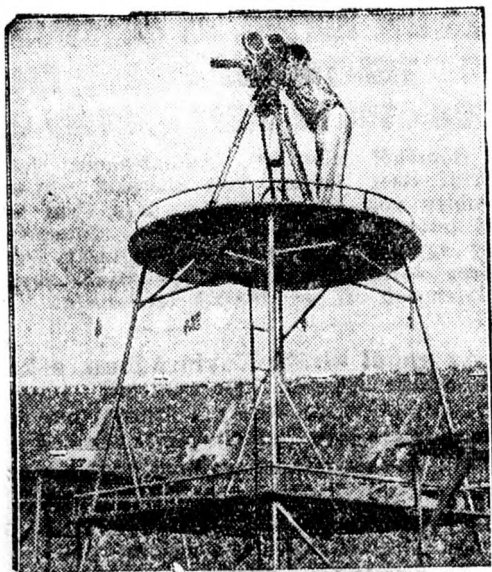
IV. csoport: Csehszlovákia—Görögország 11:5. Lengyelország—Görögország 9:3. Görögország kiesett.

V. csoport: Hollandia—Chille 13:3. Anglia—Chile 10:6. Chile kiesett.

Három nagy magyar ökölvívó győzelem

A Deutschlandhalle alagsorában nagy izgalommal készültek a magyarok. Még ötven voltak versenyben. Egyedül Kubinyi esett ki. Szerdán négy magyar állt ki újra ringbe s háromnak sikerült is győznie. Szigeti azonban veszített s így kiesett a további küzdelemből. Részletek a következők:

Az első Haranghi, ellenfele a svájci Seidel. Az első menet döntetlen, a másodikban már fölénybe kerül Haranghi. Sorozását tapsviharral jutalmazza a közönség. A harmadik menetben is folyton soroz Haranghi. Felzúg a huj-

A berlini sporttelep filmtornya: „A világ szeme”.

Az óriási sporttelep minden részén működnek ezek a pompás hangosfilm felvevő készülékek, amelyek az 1936. évi olimpia minden hangját megörökítik az utókor és azok részére, akik nem lehetnek jelen a rendkívül nagyjelentőségű világmérkőzésen.

VI. csoport: Franciaország—Kanada 13:3. Olaszország—Kanada 15:1. Kanada kiesett.

VII. csoport: USA—Svájc 12:4. Törökország—Jugoszlávia 9:7. Svájc—Jugoszlávia 9:7. USA—Törökország 14:2.

A középdöntő csoportelosztása a következőképpen alakult:

I. csoport: Magyarország, Ausztria, Uruguay.

II. csoport: Németország, Franciaország, Belgium, Anglia.

III. csoport: Olaszország, Hollandia, Csehszlovákia.

IV. csoport: Lengyelország, USA, Svédország, Törökország.

Eredmények: Magyarország—Uruguay 14:2. Olaszország—Csehszlovákia 9:5 (feladták).

Németország—Franciaország 11:5. Anglia—Belgium 11:5. USA—Svédország 9:1. Lengyelország—Törökország 9:2 (Törökország visszalépett).

Németország—Anglia 11:5. Franciaország—Hollandia 8:8 (a franciák jobb túsarányval győztek).

A szombati középdöntő sorsolása a következő:

I. csoport: Olaszország, Lengyelország, Franciaország és Ausztria.

II. csoport: Magyarország, USA, Hollandia és Németország.

huj-hajrá. Haranghi is irtózatos hajrába kezd. Végül is teljesen lerohanja ellenfelét, aki alig állja a záporozó ütéseket. Kihirdetik az eredményt — Győz Haranghi.

Frigyesnek a dán Sigfred volt az ellenfele. Frigyes az első menetben csak néhány

tiszta ütése révén vezet. A második menet — a magyarok biztatása dacára is — a dáné. A harmadikban egyideig egyenlő ellenfelek. Hangos huj-huj-hajrázás fokozza a magyar fiú lendületét. Most nagy lesz Frigyes. Pompás horgokkal sorozza meg a dán, aki állandóan hátrál, de Frigyes ellenállhatatlanul rohamoz. Győz Frigyes.

Szigeti a cseh Hrubessel találkozott. Az első menetben óvatosak mindketten, a második minimális előnyt hoz Szigetinek. A harmadik menetben feljön a csehszlovák és Szigeti csak a végén lendül újra bele. Győz: Hrubes.

A nehéz-súlyban Nagy és Robbe (belga) került szembe. Nagy azonnal sarokba szorítja a belgát és felütéseivel összevissza veri. — Üsd ki! Üsd ki! — hangzik a biztatás. A második menetben változatos a küzdelem. A harmadik menetben ismét Nagy támad és végül — győz Nagy.

A három nagyszerű győzelem után még négy magyar áll versenyben: Mándi, Nagy, Haranghi és Frigyes. A csütörtöki nap sorsdöntő, ha megusszák, akkor már helyezve vannak. Reméljük azonban legalább egy olimpiai bajnokságot is sikerül szerezni.

Magyarország nyolcása megnyerte előfutamát.

Grünauban szerdán futották le a nagy érdeklődéssel várt nyolcas előfutamait. A favorit magyar 8-as megnyerte előfutamát, de USA és Anglia jobb időt értek el. A többi számokban gyengén szerepeltek a magyarok: remény futamokba kerültek. Részletek:

I. előfutam: 1. USA 6:00.8. 2. Anglia 6:02.1. 3. Franciaország 6:11.0. 4. Japán 6:12.3. 5. Csehszlovákia 6:28.0.

II. előfutam: 1. Magyarország 6:07.6. 2. Olaszország 6:09.1. 3. Kanada 6:14.3. 4. Ausztrália 6:21.9. 5. Brazília 6:33.2.

III. előfutam: 1. Svájc 6:08.4. 2. Németország 6:08.5. 3. Jugoszlávia 6:15.5. 4. Dánia 6:18.

A második előfutamban Magyarország a 3-as pályán rajtol. Kanada kezd a leggyorsabban, mögötte Magyarország, Olaszország és Ausztrália hajója fekszik. 400-nál Olaszország vezet, de 500-nál ismét együtt van az élmezőny. 800 méternél Olaszország újít s vezetésre tesz szert, de a gyorsító magyar hajó 1000 méternél behozza az azzurikat, sőt egy negyed hosszal el is hagyja őket. 1300-nál biztosan vezet Olaszország előtt, akiket Kanada és Ausztrália s végül messze Brazília követ. 1500-nál az előny háromnegyed hossznyi, amit az olaszok hajrában félhosszra csökkentenek. Kanada és Ausztrália foglalják el a következő helyeket és Brazília messze hátul végez.

Az első előfutamban USA és Anglia párharc szédületes eredményt hozott, amennyiben mind a ketten a régi pályarekordon belül tették meg a távot.

A pénteki nagy összecsapáson dől el a vízpolóvilágbajnokság sorsa

A vízpoló középdöntő küzdelmei befejeződtek. A magyarok és a németek a várakozásnak megfelelően kitűnően szerepeltek, minden mérkőzésüket megnyerték s így a bajnokság sorsa a pénteken sorrakerülő Magyarország—Németország mérkőzésen fog eldőlni. Ha egy pillantást vetünk az alábbi táblázatra, úgy megállapíthatjuk, hogy a magyar csapat sokkal erősebb, mint nagy ellenfele, de a németek testi erejükkel ellensúlyozzák a magyarok technikai fölényét. Óriási küzdelemre van kilátás.

A középdöntőben szerdán délelőtt két mérkőzés volt: Franciaország—Ausztria 4:2 (4:2) és Belgium—Anglia 6:1 (3:1).

Délután került sor a magyar—holland összecsapásra. Bár a mérkőzés már közömbös volt a magyarok számára, a gólgépezet kitűnően működött é 8:0 (3:0) arányban győztek.

I. csoport:

1. Magyarország	3	3	—	21:1	6	
2. Belgium	3	1	1	7:5	3	
3. Hollandia	3	—	2	5:13	2	
4. Anglia	3	—	1	2	6:20	1

II. csoport:

1. Németország	3	3	—	15:3	6	
2. Franciaország	3	2	—	7:11	4	
3. Ausztria	3	1	—	2	5:8	2
4. Svédország	3	—	3	3:8	0	

Döntőbe jutott tehát: Magyarország, Belgium, Németország és Franciaország, Magyar-

ország a középdöntőből magával viszi Belgium elleni 3:0-án győzelmét, tehát csak a németekkel és franciákkal játszik. A döntő mérkőzések sorsolása a következő:

Csütörtök d. e.: Hollandia—Ausztria, d. u. Anglia—Svédország.

Péntek d. e. Hollandia—Svédország, d. u. Belgium—Franciaország és Magyarország—Németország.

Szombat d. e. Magyarország—Franciaország és Németország—Belgium

A francia Delporte vezeti a magyar-német vízpoló döntőt.

A német és a francia uszovézerek békésen megegyeztek a játékvezető személyében s a francia Delporte-ot választották a nagy mérkőzés játékvezetőjének. A németek előbb a holland Devries-t ajánlották, a magyarok pedig a belga Delehay-t. A németek Delehay ellen kabalából ellenkeztek, mert eddig azt tapasztalták, hogy ha Delehay vezetett a német csapatnak mérkőzést, sohasem ment nekik a játék.

Az egész sportvilág érdeklődését felkeltő döntő mérkőzést pénteken délután tartják meg s azt a budapesti rádió is közvetíti 6 óra 45 perckor. A magyar csapatot már össze is állították:

Brody — Hazai, Homonnai — Hulassy — Bozsi, Németh, Brandy.

(Híradásaink folytatása a 10-ik oldalon.)

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés feljuttatási helye
Oradea, Strada Regale Carol II. 6
ELŐFIZETÉS ÁRAK: Hétoldala: Egész évre 500 fillér, az
egyedévre 250, egy hónapra 30 fillér.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, egyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepnap 30 fillér.
Postafelraképzéskénti csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
Csak a választásból megválasztottak válaszolnak.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénk nyugati szel, több helyütt eső, zivatar, a hőmérséklet nyugaton kissé emelkedik, másutt még csökken.

Zürichi zárlat. Párizs 20.20 egynegyed, London 15.42 egynegyed, Newyork 306 hétnyolcad, Brüsszel 51.71 fél, Milnáó 24.17 fél, Amsterdam 208.32 fél, Berlin 132.35, Bécs — schilling 57, Prága 12.68, Varsó 57.60, Belgrád 700.

Október 16-án ünnepli az uralkodó születésnapját az ország. Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Károly király születésnapját október 16-án ünnepli meg. Ugyanakkor lesz az albaiuliai koronázás évfordulója is. Ugyancsak a jelzett napon ünneplik meg Románia háborubalépésének huszadik évfordulóját is, amely ugyan augusztus 16-ra esik, de hogy az ünnepségnek nagyobb keretet biztosítsanak, csak október 16-án tartják meg. E napon leplezik le az új bucuresti diadalívet is. Nem tartják kizártnak, hogy az uralkodó születésnapja alkalmából nagyobb szabású közkegyelmet gyakorol.

Gaal Tamás plébános tanfelügyelő bucsuztatása. A ciucmegyei Soseni közösség lakossága meleg szeretettel bucsuztatta el plébánosát. Gaal Tamás tanfelügyelőt, aki most utazott el új állomáshelyére. A község lakói és a kerületi papság júniusban ünnepelte meg Gaal Tamás 30 éves papi jubileumát s most, hogy eltávozik az egyházközség éléről, ez az ünnepség memosak a szeretetnek, ragaszkodásnak, de a szomorúságnak is megnyilvánulása volt, mert a szerető szívű plébános tizenhét évet töltött a községben. A plébános autóját virágba borították s könnyezve váltak meg tőle, számosan pedig autóján kísérték el.

Eszküvő. Dr R á d y Elemér, az ismert kiváló budapesti újságíró, az „Uj Kor” szerkesztője, lapunk munkatársa és Csajka Zsuzsika Nagyboldogasszony napján, délelőtt fél 1 órakor tartják esküvőjüket a budapesti belvárosi plébánia-templomban.

Németország bevonja azt ezüstpénzt? Berlinből jelentik tudósítónk: A „Deutsche Information” tudósítása szerint a Reichsbank 1, 2 és 5 márkás papírpénzek nyomását kezdi meg a közeljövőben. Az ezüstpénzek bevonásának időpontja felett még nem történt döntés, de valószínűnek vehető, hogy erre a papírpénzek kibocsátása után fokozatosan kerül a sor. Hogy ez az akció milyen mértékben érinti majd a márka fedezetét, arra nézve még nem szivárgott ki határozott értesítés.

Gépkocsiszerencsétlenség Morvaországban. Prágából jelentik: Morvaország északi részében súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt. Bishaltice község közelében egy árukkal megrakott tehérgépkocsi, amelyen 16 utas is volt, megcsúszott a lejtős úton, neki-futott az utat szegélyező korlátnak és felborult. 9 utas a helyszínen, 2 pedig kórházba szállítás közben meghalt. A többi súlyos sebesülést szenvedett.

Város az őserdőben. Az őserdőknek még mindig megvannak a maga titkai. Időről-időre feltámad egy-egy kalandos kedv, amely a dzsungel ölében fekvő városokat akarja megtalálni, városokat, amelyek távolesnek minden civilizációtól és a világ nem is tud róluk. Egy ilyen őserdőt akart ezelőtt tizenegy évvel felfedezni Fawcett őrnagy, aki az amazonmentí Matogrosso őserdejében akarta megtalálni a csodaváros, kutatásai közben azonban nyomtalanul eltűnt. Most azonban egy angol kormányzóság tisztviselő, aki inspekciós utján meglátogatta Közép-Malakát, azt jelentette Angliába, hogy Malakka dzsungelében nagy településre talált, amelyről a világ eddig mit sem tudott. Öt ezer kínai lakik ebben a titokzatos városban, amely semmiféle térképen nem szerepel. Az angol tisztviselő azt állítja, hogy a várost tíz évvel ezelőtt kivándorló kínaiak alapították és a város telepedő fellelőztették.

Ismét tilos a rómi és a kártyajáték a kávéházakban. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium a következő hivatalos jelentést adta ki: Azok a hírek, amelyek a rómi és kártyajátékoknak a kávéházakban való engedélyezéséről szóltak, nem felelnek meg a valóságnak. A belügyminisztérium a rómi betiltó rendelet óta semmi olyan újabb rendelkezést nem adott ki, amely szerint kávéházakban pénzért játszhatnak bármily szerencsejátékok. A belügyminisztérium tehát újból közli, hogy **tilos a rómi és kártyajáték a kávéházakban.** — Az oradeai kávéháztulajdonosok úgy tervezték, hogy amennyiben a betiltó rendelkezést nem vonják vissza, úgy augusztus 15-én becsukják kávéházaikat. Könyven megtörténhetik tehát, hogy a kávécsok beváltják fenyegetésüket és miután alkalmazottaiknak már augusztus 1-én felmondtak, 15-én, azaz néhány napon belül becsukják kávéházaikat. A belügyminisztérium rendelte ezért az egész ország területére vonatkozóan.

Meghalt Pálfi Márton unitárius tanár. Clujról jelentik: Nagy gyászba esett a helybeli unitárius főimnáziumnak. Hosszas és kinos szenvedés után hatvankétféves korában meghalt Pálfi Márton. Harminckilenc éven át tanította az intézetnél a német és magyar irodalmat. Ez alatt az idő alatt a tanításon kívül nagy irodalmi munkásságot is kifejtett. Szeretettel foglalkozott északi rokonaink a finnek irodalmával. Irodalmi lapokban számos cikket írt az északi kultúrnap irodalmáról. A Kalevalát, a finnek népies eposzát tanulmányozta leginkább. Elkészítette hosszas előtanulmányozás után ennek a műnek egyszerű fordítását is, de kiadására eddig soha sem kerülhetett sor. Magyar nyelvre ültette Ianus Pannonius latin rigmusaikat és irodalmi előadásokon sokszor olvasott fel kedvenc költőjének alkotásaiból. Mint szoltárfordító is megörökítette nevét egyháza irodalmában. De itt sok eredeti egyházi éneket is az unitáriusok által ma is használt templomi énekes könyvbe. Legmaradandóbb emléket azonban tanítványai szívében hagyott. Harminckilenc éven át csaknem ugyanannyi generáció került ki keze alól s minden volt tanítványa a legnagyobb szeretettel fogja megőrizni emlékét. Az utóbbi időben sokat betegeskedett az egykor híres tornász és végtelen erős férfi. A tüdőhajtól tönkrement testének teste már nem tudott tovább bírkozni a gyilkos kórral. Az unitárius egyház Pálfi Mártont saját halottjának tekintti. A kollégium dísztermében ravatalozzák fel és innen kísérik fel utolsó útjára a Házsongárdba, csütörtökön délután négy órakor.

Elénette váletlenül a kisgyerek az anyja vauvonát. Bucuresti. Saját tud. Craiovából jelentik: Aneta Filea parasztlány eladta földjét és a pénzt, 50 darab ezres bankköt a kályhába rejtette, újságpapírosok alá. A szobában egyedül játszó 7 éves kislány meggyújtotta a papírt s a pénz odaveszett.

Megoperálták Fekete Károly festőművészt. Budapestről jelentik: A Podmaniczky-utcai MÁV kórházban súlyos műtétet végzett dr. Czukor István sebész-főorvos az Eriul mellék ismert festőművészen Fekete Károlyon, aki Valea lui Mihairól utazott fel Budapestre műtétet végezt. Az operáció jól sikerült s a fiatal festőművész túl van minden veszélyen.

Halott a választási listán, megmarta a vipera és más ciucmegyei hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Ferencz Lajos siculeni gazdálkodó szénát szántott az erdei kaszálon. Egyszer csak éles fájdalom érzett az egyik lábán. Amint a fájdalom okát kutatta, vette észre, hogy kigyó siklik tova, egy bokor felé. Villájlával agyonütötte és este hazavitte. Megmutatta az orvosnak, aki megállapította, hogy vipera marta meg a gazdálkodót és ez okozta a lábfeje feldagadását. Kórházba szállították Ferenczet, ahol szakzerű ápolás alá vették. — Márton Lázár 50 éves mádárazi gazdálkodó régi haragot tartott szomszédjával, Ádám Ferenc gazdálkodóval. Ádám a napokban újlag borsot tört haragosa orra alá, amirét Márton vasvillával, kis-korú fia pedig bicsekával felszerelve, berontott az Ádám udvarára, aki fejszével védekezett és Márton Lázárt életveszélyesen megsebesítette, aki haldoklik. Ádámot, aki szintén megsérült és Márton fiát, szerdán átadták az ügyészségnek. — A vasárnap egész nap tartó esőzés és az azt követő hideg időjárás mellett a hőmérséklet 19 C fokra esett. A fürdőhelyekről menekül a közönség. A Hargita állandóan ködös és tovább eső jösz. — A Mezőgazdasági Kamara választási listát a törvényes elnök visszautasította, miután utólag kiderült, hogy a jelölés alkalmával több htag nem tette le a kötelező 500 lei jelölési díjat és a jelöltek között egy halott is szerepelt. A választás megállítására új határnapot tűznek ki. Ez a körülmény a kamara jelenlegi vezetőségével létesített együttműködési egyezményt nem érinti.

Nemzetközi önkéntes tűzoltónap Satu-Maren. Saját tud. A Satumarei Hónapot szombaton nyitják meg ünnepélyes keretek között. Ez alatt az idő alatt kiállítások, különböző kongresszusok, reklámhetek lesznek. Augusztus 29 és 30-án nemzetközi tűzoltónap lesz, amelyre ezer cseh és ugyanannyi lengyel önkéntes tűzoltót várnak. A Satumarei Hónapot országos löverseny zárja be.

Gyujtogatásért letartóztatott gyárigazgató. Satu-Mare. Saját tud. Márciusban a Mercur harsnyagyár Veronica Micla-utcai helyiségében tűz ütött ki, amit azonban még idejében eloltottak. A nyomozást végző hatóságok közölte a gyár helyiségében üres benzines kannákat, petroleummal átitatott rongydarabokat találtak, amiből világosan látható volt, hogy öngyújtás történt. Ezt megerősítette az a körülmény is, hogy a gyár vezetősége nyolcszáz ezer leles tűzkárt jelentett be a biztosítónál, holott az elszennvedett kár nem volt nagyobb tizenötezer leinél. A rendőrség letartóztatta Káhn Mayer ügyvezetőt, aki a letartóztatás ellen a táblához fellebbezett. Itt azonban nemcsak a Káhn Mayer letartóztatását hagyták helyben, hanem elrendelték Lébi Izrael igazgató, Káhn Márku és Weinberger Mór társtulajdonosok letartóztatását is. De csak Lébi Izrael igazgató tudták elfogni, mert a gyártulajdonosok idejében megszöktek s most körözött levelt adtak ki ellenük.

Oroszországban már tizenkilenc év a katonaköteles kor. Moszkvából jelentik: A hivatalos orosz ügynökség, a Tass jelentése szerint a népbiztosok központi végrehajtó bizottsága a hadköteles életkort huszonegy évről tizenkilenc évre szállította le. Ez egyértelmű a szovjet hadsereg létszámának nagyarányú fel-emelésével.

Uj köztemetőt nyitnak Satu-Maren. Saját tud. A város vezetősége jelentést kért az egyháziak vezetőitől arra vonatkozólag, hogy temetők még mennyi időre befogadóképesek. A jelentések alapján elhatározta a tanács, hogy új köztemető megnyitására azonnal hozzálát. Erre a célra három és félmillió leit irányoztak elő. Együttel modern ravatalozót építenek és modern hullaházat a boncolások megállítására, valamint hatalmas városi műkertészet terveznek az új temető mellé, amely a járványkórhoz közelében lesz. A város vezetősége utasítást adott a kisajátítási eljárás megindítására.

Egy beiusi tanár halálos kirándulása az iparvasuton. Beiusról jelentik: Tegnap délután hat órakor megrendítő szerencsétlenség áldozata lett Mezei Cornel ismert beiusi tanár. A 32 éves professzor kirándulásra ment a finis határban levő görög katolikus halastóhoz. Az iparvasut kizihajtányán akarta megközelíteni a halastavat, mikor eddig még meg nem állapított körülmények között az egyik fordulónál teljes sebességgel egy pályakocsi rohant a tanár hajtányának. Az összeütközés következtében Mezei Cornel kirepült a hajtányból és koponyaalapi törést szenvedett. Mire a szerencsétlenség helyszínére orvos érkezett, a szerencsétlen fiatalember kiszemvedett. A tragikus balesetet jelentették az oradeai ügyészségnek és valószínűleg el fogják rendelni a tanár holttestének felboncolását.

A hozományok számkönyve. Indiában — amint azt a Star of Calcutta írja — közelebről pedig Bengáliában van egy számkönyv, amely meghatározza, hogy az asszony férje helyzetének és rangjának megfelelően milyen nagyagu hozományt köteles adni az urának. Egy hindu, aki elvégezte iskoláit s akit a kormányzat alkalmazott, kétezer rupia hozományra — körülbelül százötvenezer lei — tarthat igényt. Egy hindu ügyvéd vagy orvos körülbelül hatszor annyit követelhet, a Civil service beszültött alkalmazottainak pedig száz ezer rupia hozományra lehet igényük. A gazdasági krízis, amely felelős a munkanélküliségért, jövedelmező hivatással tette a völegénységet. Ez magyarázza meg, hogy egykor dús gazdag, de teljesen tönkrement calcuttai kereskedőnek három lánya együttes öngyilkosságot követett el. Öngyilkosságuk oka: hozomány híjján semmi kilátásuk nem volt rá, hogy férjhez menjenek.

MARGUERITE BOURGET:

A megtört pecsét

(Regény).

A modern kor vajudó házassági problémáinak egyik érdekes esete. Tündöklő, forró és színes regény, az új francia társadalom és francia vidék remek rajza.

Ara 95 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunkban.

Meghalt az öngyilkos seini uriaszony. Satu-Mare. Saját tud. Jelentették, hogy Saghya Lászlóné seini volt járásbírósi tisztviselő felesége afeletti bánatában, hogy férjét nyelvének tudása miatt elbocsátották állásából, ollóval szíven szúrta magát. Előzőleg kutba ugrott, ahonnan kimentették, később brómmal próbálta megmérgezni magát, de hogy ez sem sikerült, egy ollóval mellbeszurta magát. Az olló a szívburkolatot érte s a satumarei kórházban nem tudták megmenteni. Kedden reggel meghalt. Holttestét Seini társadalma hazaszállította s ott temették el nagy részvét mellett.

Ellopták a norvég királyok csontvázeit. Az oslói sajtó sorozatos cikkeiben vonja felelősségre a norvég akadémiát, mely tavaly tudományos kutatások céljából kiadta a dronhimi dombban fekvő norvég királyi csontvázeit, azok azonban váratlanul eltűntek s senki sem tud számot adni róla, hogy hol találhatók. Az egyik déli lap még azt is tudni véli, hogy az egyik tudós otthon egyszerűen egy ládában tartogatta a drága csontokat, amellyel gyermekei játszottak, így nem is csoda tehát — ugymond — ha egy ilyen példátlan botrány a norvég akadémiában előfordulhat.

Borzalmas tragédiát okozott megint a szülők veszekedése. Satu-Mare. Saját tud. Megrendítő családi dráma játszódott le Capleni községben. A falu egyik legmódosabb gazdája: Nyiri Lajos kötekedő természete miatt állandóan hádlábon élt a feleségével. A házastársak között napirenden volt a veszekedés s a férfi nem egyszer meg is verte feleségét. A szülők veszekedését mindig a gyermek lelke sanyli meg. Így itt is fiuk a tizenkilencéves ifj. Nyiri Lajos lelkét borította fel szülei állandó civódása. Az érzékeny lelkű fiu, aki rajongva szerette az édesanyját, tegnapelőtt éppen akkor tért haza, amikor apja a veszekedés hevében a feleségének ugrott és ütlegelni kezdte. A fiu szülei közé állt és kérlelte apját, hagyja abba az állandó veszekedést s ne bántsa többé az anyját. Id. Nyiri Lajos azonban durván félrelökte és tovább ütötte a jajtató asszonyt, aki fiától várt segítséget. A tizenkilencéves, jól megtermett fiatal leány hátulról lefogta apját, csaknem ájultra vert anyját. Ezért az öreg Nyiri rettenetes haragra gerjedt s ajtót mutatva gyermekének, kiutasította a házból. A fiu el is ment akkor hazulról, de később visszatért és nagyon szomorú volt. Édesanyja észrevette, hogy a fia nem jó gondolatokat forgat a fejében. Másnap reggel a fiu azt mondta anyjának, hogy a kertjük végében lakó asszony testvéréhez megy, de délre hazajön. De már délután három óra is elmúlt, és a tizenkilencéves Lajos nem került haza. Az anyja rosszat sejtve, keresésére indult. Keresztül ment a ház felé, próbálta levenni, nem bírta. Felakasztva a fiát. Próbálta levenni, nem bírta. Leányához szaladt, betörte a zárt ajtót, kést szerzett s levágta gyermekét a kötélpárról. Eiesztgetni kezdte, de már nem lehetett segíteni. A szerencsétlen asszony, mikor meggyőződött, hogy legkedvesebb gyermeke halott, elfutott a vasúti sínek felé. Véletlenül már hallatszott a satumarei személynovat katógása. Az eszt vesztett anya a rohanó vonat elé vetette magát. A kerekék pillanatok alatt kettőbe szeltek, majd apró darabokra szaggatták, úgy hogy a pálya kétszázötven méterre hullarészekkel volt tele. Amikor a férfi meghallotta, hogy fia felakasztotta magát, felesége pedig a vonat elé ugrott, szintén öngyilkosságot kísérelt meg, de még idejében megakadályozták. A hullákhöz hatósági bizottság szállott ki, majd jelentést tettek a zslauú ügyészségnek, ahonnan kiadták a temetési engedélyeket.

A franciaországi sztrájkok legjobb vicce. A francia jobboldali lapok kifogyhatatlanok a sztrájkokról csinált mulatságos adomákban, viccekben. A legsikerültebb sztrájk-vicc mégis az Evening News-ban jelent meg. (A kép a vicchez): A telefonfülkében retiküllet az egyik kezében, a telefonszólópolcra könyökölve, egy nő tartja a kagylót a fülén s a világról megfigyelve, mosolyogva hallgatja a telefonálást, mely a nő arckifejezéséből ítélve, nagyon érdekes lehet s mindenesetre már nagyon régóta tartó. A telefonfülke körül a telefonra váro urak egész gyülekezete. Az egyik öregebb ur kinyitotta a telefonfülke ajtaját s méltatlankodva kérdi: (A szöveg:) — Bocsánat, asszonyom, telefonál ön, vagy csak sztrájkból tartja a fülén a kagylót?

Vesztett farkas négy embert mart meg Maramuresben. Satu-Mare. Saját tud. A maramuresi Budesti községben óriási riadalmat keltett, hogy fényes nappal habzó száju, villogó szemű veszett farkas rontott a templomból kijövő lakosság közé. Az emberek kétségbeesve menekültek, az ordas azonban két gazdálkodót a földre tepert és fejüket összemarta. Aztán egy tizennégy éves fiut támadott meg, majd Molnár Mária parasztaesszonyra vetette magát, akiket szintén összemarta. A bátrabbak üldözni kezdték a vadállatot, de nem tudták ártalmatlanná tenni, mert a közeli erdőbe menekült s ott eltűnt szemek elől. A négy súlyosan sebesült embert a eluji Pasteur-intézetbe vitték.

Háromszáz kilométert gyalogolt egy menhelyről szökött kislány. Győről jelentik: Lébény község határában, a bécs-budapesti műúton, egy rongyos ruhájú, kiéhezett fiatal lány tűnt fel a csendőröknek. Amikor a csendőrök a nevet kérdezték, sírvafakadt és azt mondta, hogy Babai Annus, 11 éves kaposvári illetőségű. Sirva mondtotta el a csendőröknek, akik élelemmel látták el a farkasétvágyu kislányt, hogy édesanyja rossz anyagi viszonyok között él és ezért adta a pécsi menhelyre, ahonnan ő megszökött két héttel ezelőtt. Azóta állandóan gyalogolt és könyöradományokból, gyümölcsökből élt és a szabadban aludt. Előadás után a jól megebédelt kislány fél napig aludt, majd pedig visszazállították Pécsre, ahonnan elgyalogolt a kis szökevény.

Ph. Bottome:

Az orvosok

című világhírű regénye a könyvpiac legnagyobb sikere.

Ara: 126 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Megjelent a Hírnök. A kitűnően szerkesztett szépirodalmi folyóirat legutóbbi számából megemlítjük az alábbiakat: Bálinth József: Egyesült erővel. — Földes Zoltán: Nádas-csorgónál. — Ny. L.: Hogyan született meg az olimpiai eszme? — Holló Ernő: Vers, velem vagy. Váth János: Élet és pelyva. — B. Nemes Anna: Versek. — Nagy Méda: Magdolna hazaérkezik. — Isten-nélküli nevelés következményei Oroszországban. — Papp Asztrik: Szabadíts meg a gonosztól. — Dr. Ervin Gábor: P. Chevrier, a szegények barátja. — P. Puskás Hugolin: Végig a falun. — Polonyi György: „Magyar zsidó”: fábiól vaskarika. — Nagy Miklós: Gólya a viharban. — Pierre L'Ermite: Papszentelési emlék. — Diktatura a pult mögött. — Az orosz katolikus sajtóról. — Fertsek Ferenc: János hazakerül. — Pusztai Sándor: Vallomás. — Zaymus Gyula: Mimózát tessék, mimózát! — Zsók Ottó: Gilbert Keith Chesterton +. — Mael Ferenc: Amit magammal szeretnék vinni. — Remetei Ferenc: Öregek. — Dr. Bittenbinder Miklós: A templom nem válhatik színházzá. — Gyémántmésén... — Nyári László: Budapesti levél. — Dr. Bitay Árpád: Buda visszatételének 250 éves fordulójára. — P. Trefán Leonárd: Virágzás. — P. Jánossy Béla: Bajnóci Tamás névnapot ül. — Toldalagi Pál: Egy vasárnap — s az őz felé. — Dr. Boros Fortunát: Ünnepi és hétköznapi katolikusok. — Sadoveanu Mihály: Bazargic. — Dévald László: Találkozás az erdőben. — Ázsiai porány imája Krisztushoz. — Öt perc vizit. — Magunk között. — Irodalom. — Szemle. — Krónika. — Rejtvény. A Hírnök előfizetési ára egész évre 160 lei, megjelenik minden hónapban. Szerkesztősége és kiadóhivatal: Cluj, Szentferencendi Kolostor.

* Idősebb embereknél, kiknek székletlété rendellenes és fájdalmas, sokszor már 3-4 évökánálnyi természetes „Ferenc József” keserűviznek nyolc napon át való használata is megkönnyebbülést s tartós megkönnyebbülést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Megszökött az állatkertből egy leopárd. Tokióból jelentik: Szombaton reggel egy fekete leopárd megszökött az állatkertből, amit azonnal különkiadások adtak hírül, mindenütt nagy ijedséget kelteve a város lakosságában. Az állatkert és az Uemo-park körül fegyveres rendőrség vont záróláncot. Szombaton valóságos vadászkiállítások mentek végbe az állatkert környékét, hogy előkerítsék az állatkertből megszökött, fekete leopárdot. Még rendőrkutyákat is felhasználtak a kutatásban. Végül a délutáni órákban megtalálták a fenevadat egy csatorna levezetőcsövében. Elfogták és visszavitték az állatkertbe, ahol erős vasketrecbe zárták.

A Mikádó alattvalói. Londonból jelentik: A februári puccs résztvevőinek elítélésével egyidőben az angol lapok érdekes cikkeket számlálnak be a japán császárral kapcsolatban. Megirták többek között azt, hogy a császár arcképe soha sem jelenik meg a bélyegeken, mert a császár fényképét a levél postázása alkalmával a bélyegzővel bemocskolhatják és így intézkedés történt, hogy a bélyegekre a császár képe sohasem szabad tenni. Felidéztek többek között azt a különös esetet is, ami két évvel ezelőtt történt, amikor is egy vasautj alkalmazott harakirit követett el azért, mert téves változállítás következtében a császár vonata két pernyit késedelmet szenvedett. A vasúti alkalmazott késedelmet szenvedett. A vasúti alkalmazott mintájára már több udvari sofőr is hasonló módon követett el öngyilkosságot azért, mert véletlenül rossz irányban haladt és így szegyenében vált meg az élettől. Nemrégiben történt, hogy egy egyszerű napszámos embert háromévi börtönrre ítélték azért, mert egy utforgalmi hálesetnél a japán császárnőt megmentette a biztos haláltól, de viszont azért ítélték börtönrre, mert csupasz kézzel fogta meg a fenéséges asszonyt. Igaz, ez csak formalitás volt, a napszámosnak nem kellett a háromévi börtönbüntetését kitöltenie, sőt az udvartól igen nagy pénzáradományban részesült. Ennél furcsább az udvari orvosok helyzete. Az udvari orvos, ha a császár beteg, annak pulzusát csak selyemkesztyűvel foghatja meg. Sok bajt okoz ez különösen a fogorvosnak, aki ha fogat kell lönösképpen a fogorvosnak, aki ha fogat kell húznia, sokszor a legnagyobb kelleltlenségbe juthat azáltal, ha véletlenül csupasz kézzel a császár ajkához érne. De mindennél szörnyűbb az udvari szabó helyzete, aki ha mértéket vesz, nem szabad, hogy a császárhoz hozzáérjen, a mértéket csupán a levegőben veheti fel, ezzel szemben a ruhának jónak kell lennie.

PÁLYAZAT

a római katolikus kántortanító állásra: Palota (Oradea mellett.) Javadalma: a) 24-457 kat. hold szántóföld; b) 12 köböl búza; c) 12 köbméter kemény tűzifa, beszállítva; d) I. kat. hold falkomény; e) 3000 lei; f) 1400 lei templomi stóla; g) 3 szoba, 2 konyha, kamara, fészeszín, istálló kert. Német képesítésű és német-magyarul kán toroskodók pályázhatnak aug. 20-ig, amikor ön költségen jelenjenek meg kántori próbára. A iskolaszék: Palota, up. Santandrei, Jud. Biho

Katonai diktatura Görögországban, a kommunisták puccs-tervének meghiúsítására.

Képünkön katonai járőrök tartják fenn a rendet Athén utcáin.

AZ OTTHON

Aranyszínű barack,

vérbeli dínnye, üvegfenyű ropogós körte bőven kerül mostanában a háziasszonyok serény kése alá, hogy a ragyogóra fényesített száraz üvegekben tőlük tartó díomra szenderedjenek. Az éléskamrákban gyönyörűen sorakoznak a befőttes üvegek, amelyekben ott színesedik az első tavaszi cseresznyétől az utolsó hamvas szilvédig minden hétnak, hónapnak a maga illatos, édes gyümölcsajándéka.

Tavasszal a virágzó gyümölcsfák milyen sok gyönyörűséget okoznak! A hulló virágszirmok helyén gümbölyödő kemény, fanyar kicsi gyümölcs pedig nagy titkot hordoz magában. Azt a titkot hordja, hogyan változik át a tavaszi lehelletkönyű, illatos, színes virágzás, — édes, izos, súlyos, éltető, hűsítő, üdítő jótételek.

A virágok gyümölcse változása a természet egyik legkedvesebb ajándéka az ember részére. Okosan teszi a háziasszony, ha ilyenkor előáll a hámozókéssel, befőttes üveggel, lantornapapírral, — hogy az ősz illatos édes gyümölcsseit eltegye télire. Hadd érezzük a természet becéző jószágát akkor is, mikor jégpáncél borítja a folyókat és magas hó fekszik az őszi vetése-

ken. Az ügyes háziasszony, a gondos édesanya ugyanezzel az előrelátással figyeli, gondozza gyermeke zsenge tavaszi éveinek virágzását, érését, tulajdonságait, tehetségei gyümölcseit és két kézre fogva, irányítva, hajlítva arra igyekszik, hogy a fejlődő jószágot, szépséget, jóratörékvést megszüldésébe benne. Nemcsak a felületes virágzásban gyönyörködik, — hiszen a szépség, üdesség virágszirmai az első szélviharra lehullanak, hanem azt keresi, hogy az élet jótét, édességét, amit a gyümölcsfák és emberek Alkotója minden lélekbe beleoltott, — hogyan biztosíthatja az egész életen keresztül. Hogyan óvhatja meg „penészedéstől”, „megecetesedéstől”, hogy a gyermekei lelkéből áradó szeretet, gyöngédség, ragaszkodás akkor is olyan édes, őszinte és változatlan legyen, mint a gyermekkorban. Hogy a felnőtt gyermekek gondossága, szeretete úgy illatozza tele a szülők életét, mint egy kibontott üveg barack-befőt a szobát. Olyankor is, amikor zúzmarságok odakint a barackfa ágai, olyankor is, amikor az észrevétlenül hulló hópihéek fehérré változtatták a szülők haját. (cs. e.)

Kozmetika

A haj rendszeres ápolása

Az arc szépségének és a jó megjelenésnek elengedhetetlen feltétele az ápolott, egészséges haj. Az összehatást a legcsinosabb arc mellett is leronthatja a fénytelen, csapzott és gondozatlan frizura. Az utóbbi időben többen foglalkoznak a hajjal, mint régente, de nem annyira a fejbőr tisztántartása és gondozása fontos, hanem inkább a divatos és tetszetős hajviselet. Nagy általánosságban mindenki egyformán ápolja és mossa a haját, pedig többféle minőségű és tulajdonságú az egészséges haj is, a beteg fejbőr pedig egészen másféle kezelést kíván. Részben tájékozatlanságból, részben könnyelműségből elhanyagolják és helytelenül gondozzák a fejbőrt s legtöbbször csak akkor fordulnak orvoshoz, mikor a segítség már késő, vagy nehéz. A haját épp annyira kellene gondozni és ellenőrizni, mint a fogakat.

A háború óta divatossá vált rövid hajviselet nemcsak célszerű, hanem egyúttal a fejbőr és a haj részére nagyon egészséges is. Mindazonáltal azt tapasztaljuk, hogy sohasem volt olyan sok panasz a hajra, mint mostanában. Feltűnően megszaporodtak a fejbőr bántalmái és mindgyakrabban látunk egészen fiatal nőket is, akik félig kopaszak. Majdnem minden második nőnek a haja vagy túlságosan zsíros, vagy korpás, vagy száraz, töredezett stb. Hogy ezeknek a tüneteknek oka a haj helytelen ápolására, vagy a frizurakészítéssel járó erőszakos beavatkozásokra vezethető-e vissza, nagyon nehezen lehetne megállapítani.

Hogyan és mikor mossunk haját?

A fejbőr betegségeinek nagyrészt megelőzhetjük és elkerülhetjük, ha azt kora ifjúságunktól kezdve rendszeres és gondos ápolásban részesítjük. Legfontosabb a fejbőr tisztántartása, amit bizonyos időközönként és megfelelő módon végzett hajmosással és megfelelő fésüléssel, kefével érhetünk el. A kefézés természetes fényt ad a hajnak, a mosás pedig emeli a haj szépségét és biztosítja annak egészséges és tiszta állapotát.

A haj gondozása már a csecsemőkori kezdődik. A fejbőrre rakódott úgynevezett kozmót olajjal gondosan fel kell puhítani vagy kamillatea-borogatással le kell áztatni, a babonás előítéletek ellenére is. Naponként fű-

rösztésnél szappanos vízzel mossuk a csecsemő fejét. Kamasz- és bakfiskorban nagyon kell ügyelni a szülőknek, mert ilyenkor a gyermekek fejbőrének faggyúmirigyei több váladékot termelnek s ekkor kezd a haj zsírosodni, a fejbőr pedig seborrheás lenni. Már ebben a korban kell a hajhullás és a kopaszodás elleni küzdelmet felvenni.

A zsíros haját hetenként egyszer kénes vagy kátrányzappannal kell mosni s utána a fejbőrre, orvos által felírt hajszesz kell csepegtetni. A zsírosodást korpádzás és hajhullás szokta követni és ha ilyenkor nem kezeljük a fejbőrt erősen, akkor a bőr állapota romlik és számos kozmetikai bántalom léphet fel.

A hajmosás idejére és módjára nézve általános szabályt nem lehet felállítani. A zsíros haját gyakrabban, 1—2 hetenként kell mosni, a szárazat ritkábban, 2—4 hetenként. Nyáron gyakrabban kell a fejbőrt tisztítani. Akik poros levegőben dolgoznak, azoknak is sűrűbb időközönként szükséges hajmosást végezni. Általánosságban háziasszonyok, vagy sampon használhatunk a fejmosáshoz. A vízvezeték víznél jobb az eső- vagy lágyvíz, a közönséges vizet borazzsal, vagy szódadikarbónával ajánlatos puhítani. Száraz, törékeny hajúak neutrális vagy túlzásos szappannal mossák hajukat, a zsíros haját kénes, vagy kátrányzappannal tisztítjuk. Ne csupán a haját mossuk, hanem a fejbőrt is, ami által az ott lerakódott hámtörmelekek és baktériumok is eltávoznak. Fejmosás előtt gondosan ki kell fésülni a haját, ilyenkor megengedhető kivételesen a sűrűfésű használata is.

Mi árt a hajnak?

Tilos a szódás, ecetes vízben való hajmosás, felesleges a fejbőr erős dörzsölése, kátrányos és a sűrű fésű állandó használata. Ritka és tompafogó fésűt használjunk, valamint puha keféket. Káros hatású a haj gyors szárítása, túlságosan meleg sütővel való hullámosítása. Sokan az öblítővizet ecetet, vagy citromlevet vagy hidrogén-peroxid-oldatot öntenek, tudni kell azonban, hogy ezeknek az anyagoknak állandó és nagyobb mértékű használata a haját törékennyé és fénytelené teszi.

Akiknek mosás után már 2—3 nap múlva kizsírosodik a hajuk, ragadós, csapzott, korpás

és avas szagú lesz, azoknál a faggyúmirigyek kóros működése és a fejbőrnek egy gyakori megbetegedése (seborrhea, faggyúár) van jelen. Beteges tünet a hajszálak letöredezése és végeiknek seprűszerűen való elágazása. Ilyen esetekben nem elegendő a mindgyakrabban végzett fejmosás, hanem erősebb gyógyszerek, sőt kezelések is szükségesek, hogy a fejbőr és a haj kóros állapota súlyosabb méreteket ne öltösson.

A fejbőr megbetegedései, valamint a kóros hajhullás ellen hatásosan védekezhetünk a fenti higiénás hajápolással, de a már beállott bántalmak nagyrészt is meggyógyíthatjuk kellő orvosi segítséggel. A férfiak kopaszodását is meg lehet akadályozni az esetek nagyobb részében, az idejében foganatosított óvintézkedésekkel és külső, valamint belső kezelésekkkel. Az orvosi tudománynak több olyan bevált gyógyszere és eszköze áll rendelkezésre, amelyekkel a fejbőr bántalmát megszüntethetjük, a hajhagymák életképességét újra visszaadhatjuk, ezáltal a hajhullást feltartóztatjuk és a kopaszodást elkerülhetjük. Dr G. E.

Elővirág-ruha a legújabb divat

— Párizsi levél —

A párizsi divat annyira összenőtt a nővényezettel, hogy jelenleg az összes masamódok és mannekinok kaszállással foglalkoznak a kertekben, a gavallérok nem találnak egy szál tulipánt sem a virágkereskedésben, mert mindent felfelcalték ruhánkat s akinek meg akad pár cserép muskátlija, hát végszámra, vagy akár centiméterenkint is borsós árat kap érte. Szinte azt lehetne mondani, hogy nemcsak virág, de fű sem terem ott, ahová madame Schiaparelli beteszi lábát és nincsen virágzóbb ipar Franciaországban, mint hölgyeknek „osokorba kötni” az estélyi ruháját.

Kezdődött mindez a művirággal, majd elővirággal, amelyet a divatos asszony ruhájára tűzött. Ma . . . ma a párizsi hölgy ruhája valószínű virágoskert, melegház, délszaki botanikus gyep, amely egzotikus illatával, de még fantasztikusabb számlájával hódítja el a csüggedt kedélyű apákat, férjeket.

Megérkezett a virágkalap is. Egyik fajtája szirmokból készül, a másik megelégszik a virágdíszítéssel, de már feltűnt olyan nő is, aki egyetlen hatalmas harangvirágot hordott a fején, miközben a többi asszonyokat egyszerűen lehervadt a virágruhája az irigységtől. Igen kedvelt szokás többek közt az is, hogy virágból fonják a hajszalagot és az övet, finom virágnyalánc csüng a hölgy nyakában s ha függő helyett orchideát tűz a fülébe, bizony igazán sikkesen hat. Ezt persze megint nem a férjek mondják, hanem a szabónők, tehát minden bizonyonnyal igaz!

Teljesen virágból készült toalettet jelenleg még csak az igen gazdag asszonyok hordhatnak, mások kénytelenek megelégedni a virágdíszítéssel. Virág a kalapon, a nyakon, a szabón, a napernyőn, sőt még a kutyán is. Egy ilyen ibolyával ékesített foksit a multkoriban például alig tudtak megtalálni, mert beszökött a parkba és szerényen meghúzódott a fűben.

A virágruhadivat illatos parkokká avatja a brids- és más összejeveleteket, amely után önagysága otthon azt mondja a szobalánynak: „Mari, akassza tuss alá a koztümömet és tegye vázába a kalapomat, hogy kissé feléledjenek, mert holnap is fel akarom venni!” Es Mari csakugyan vízbe áztatja a komplét, az övet, a nyakláncot és a foksit is, mert „a virágnak csak így lehet megtiltani”, hogy el ne hervadjon, mielőtt a férj kifizetné a számlát! K. A

15:1-re verték a magyarok a német kardcsapatot

— Lapzártakor jelentik —

Az olimpián csütörtök délelőtt folytatták a kardvívás küzdelmeit és a 400 méteres hölgygyorsuzás előfutámára került sor. Eredmények: A 400 m-es hölgygyorsuzásban a dán Ilberger olimpiai rekordot javított.

I. előfutam: Ilberger (dán) 5:28 olimpiai rekord. 2. Wingarg (USA). 3. Continho (brazil). 4. Morcon (angol) és Harsányi Vera holtversenyben.

II. előfutam: csak ketten indultak, mivel a többiek visszaléptek: 1. Wagner (holland) 5:57.7. 2. Soty Bariska (magyar).

III. előfutam: 1. Frederiksen (dán) 5:39.5. 2. Timmermann (holland). 3. Fleuret (francia).

A kardcsapatverseny középdöntőjében Magyarország csapata Németország ellen küzdött. Casmir a legjobb német nem szerepelt és így könnyen győztek a magyarok 15:1 arányban.

Magyarország harmadik lett a hölgytorna csapatversenyben.

A Dietrich Eckart szabadszínpadon folytak le a hölgycsapatverseny küzdelmei. A magyarok nem váltották be a hozzájukfűzött reményeket és csak a harmadik helyet biztosították.

Részletek:

Az előírt gyakorlatok során sokat idegeskedtek a leányok, de így is a második helyen végeztek a németek után. A szertornában a csehek előretérnek, de a gerendagyakorlatok után újra a második helyre ugranak a magyarok. Ekkor akcióba lépnek a pontozóbírók és a lóugrásnál alaposan lepontozzák őket. Végeredményben:

A három szer után a nemzetek sorrendje: 1. Németország 524.10, 2. Csehszlovákia 507.35, 3. Magyarország 503.50, azután Jugoszlávia, Lengyelország, Olaszország, USA és Anglia.

Most azonban nekilátnak a bírák és minden 8-as csapatból kivesszük minden gyakorlatnál a legjobb 6-6-ot, aztán ehhez hozzáadják a két szabadgyakorlatban szerzett pontot.

Késő délután hirdetik ki a végső eredményt ez a sorrend:

Olimpiai hölgytornacsapatbajnok: Németország 506.50, 2. Csehszlovákia 503.60, 3. Magyarország 499.00, 4. Jugoszlávia, 5. Lengyelország, 6. USA, 7. Olaszország, 8. Anglia.

A magyar kosárlabdacsapat már csak harmadik lehet.

A magyar kézilabdacsapat a négyes döntő második mérkőzését szerdán délután az osztrákok ellen játszotta a stadionban. A magyarok a mérkőzés elején fölénybe kerültek és nyerhetik is volna, ha kihasználják nagy helyzeteket, bár Ausztria csapata — mint később kitudott — jobb volt. Végeredményben 11:7 (5:2) arányban győztek az osztrákok.

Verecsükük folytán a magyarok a második helyről már elestek. Harmadikok is csak abban az esetben lehetnek, ha megverik Svájcot. Nem lesz könnyű dolga a magyaroknak, mivel Németország is csak nehezen 16:6 arányban birtvelük.

Kik kerülnek be a 4x200-as Európa stafétába.

A világrészek közötti 4x200-as gyorsstafétában már kijelöltek három uszót: Csik Ferenc (magyar), Taris (francia) és Fischer (német). A staféta negyedik helyéért vasárnap délelőtt 10 órakor próbaversenyt uszik Gróf Ödön, Lengyel Árpád, Abay-Nemes (magyarok), Wainwright (angol) és Heibel (német).

Döntőbe jutott a magyar 4x100-as hölgyuszóstaféta.

A 4x100-as stafétához felvonuló hölgyeket lelkesen fogadta a közönség. A magyarok kis híján kiestek és csak mint legjobb negyedik kerültek be a döntőbe, ahová a következők jutottak:

USA, Kanada, Anglia, Hollandia, Dánia, Magyarország és Németország.

A két előfutam részletes eredménye a következő:

I. előfutam: 1. USA (Ryan, Lapp, Freeman, McKean) 4:47.1, 2. Anglia (Wadham, Hughes, Jeffery, Hancock) 4:47.2, 3. Kanada (McConkey, Pirie-Milton, Stone, Dewar) 4:49.7, 4. Magyarország (Ács, Biró, Harsányi, Lenkey) 4:50.6, 5. Ausztria (Wagner, Mally, Langer, Kropiwnick).

I. előfutam: 1. Hollandia (Selbach, Wagner, De Ouden, Mastenbroek) 4:38.1, 2. Németország (Halbsguth, Lohmar, Schib, Pollack) 4:40.5, 3. Dánia (Hveger, Bruunström, Carlsen, Arndt) 4:46.2, 4. Japán (Kojima, Morioka, Furuta, Takemura) 4:58.1. — A hollandok részidő: 1:10.2, 1:09.6, 1:09.3, 1:09.

Medica 400 m-en győzte le a japán esélyeseket.

A 400 méteres gyorsuzás döntője a döntők itt megszokott külsőségei és izgalmi között zajlott le. Elsőnek a japánok jelennek meg a rajtnál. Három, ugyyszólván teljesen egyforma, fehérkabátos ifju, akik közül kettő szemüveget visel. Csak éppen Negaminak nincs szemüvege. Aztán Amerika. Flanagan világosbarna hajjal, enyhén lesült alakkal. Taris! Nagy taps fogadja a franciák e jellegzetes képviselőjét, aki a losangelesi olimpián oly nagy szerepet játszott és oly sok dicsőséget hozott Franciaországnak. Taris határozottan népszerű hatalmas orrával. Fanyar mosollyal köszönt.

Rajt után Medica vezet 200 méternél. Uto elébe vág, de a mezőny széthull csak Makino és Negami marad velük. A közönség az amerikaiakat biztatja. 350 méternél Medica hatalmas finisbe fog 370-nél eléri és valóságos galopozza Uto. A célba tiszta egy méter előnnyel ér be.

Most megismétlődnek azok a mémoros jelenetek, amelyekre mi olyan kellemesen emlékezünk vissza. Egy fehér szalmakalapos úr rohan le Medicához, valami amerikai vezető lehet, aztán fotografusok, aztán gratulánsok, szóval a rend éppen úgy felbomlik ezután a győzelem után, mint vasárnap Csik diadala nyomán. A japánoktól megint egy biztosnak látszott győzelmet hódított el a fehér faj. Medica fogadja a gratulációkat. Bárány István lekiált a tribünről Csiknek:

— Te kezdted el Ferkó, Medica csak folytatta!

A nézőtér harsog:

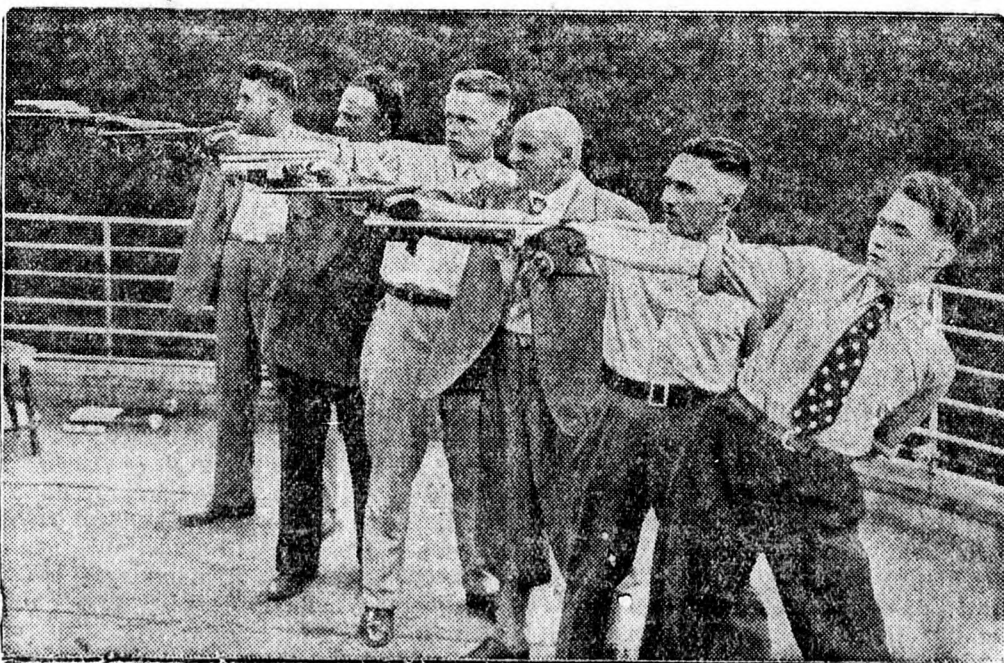
— Rá, rá, ré, ju esz, é!

A 400 méteres gyorsuzás olimpiai bajnoka: Jack Medica (USA) 4:44.5 olimpiai rekord (régi 4:48.4, 1932, Crabbe). 2. Uto (japán) 4:45.6, 3. Makino (japán) 4:48.1, 4. Flanagan (USA) 4:52.7, 5. Negami (japán) 4:53.6, 6. Taris (Franciaország) 4:53.8, 7. Leiwens (Anglia) 5:00.9.

Kiefer és Kiyokawa olimpiai rekordon belül uszott a hátuszás előfutámában.

A hátuszók felvonulásának szenzációja, hogy Kiefer címeres magyar melegítőben jön ki, Gombos pedig kék amerikai kabátban. Hja, a csendzéselés igen nagy iramban folyik. — Nem lehetne ezt a két uszót is elcsereálni? — kérdezi valaki.)

A magyarok sorra elvéreztek. Gombos negyedik, Lengyel és Erdélyi ötödikek lettek. A verseny szenzációja, hogy úgy Kiefer, mint Kiyokawa olimpiai rekordon belül usztak. Kiefer ideje 1:06.9, Kiyokawáé 1:07.2.

A német olimpiai célövők előgyakorlatai.

Balról jobbra: Krempel, Lang, dr Jasper, Lorenz, Bauer és Friedrich.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körirógépeén, Oradea, Strada Per le Carol II. No. 5

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmékedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Arcáhidetések

Lakás

2 szobás udvari lakás mellékhelyiséggel november 1-re kiadó. — Ugyanott takaréktűzhely eladó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 6.

Keres

pontos fizető urinő 2 szobás udvari lakást mellékhelyiségekkel november vagy októberre Bratianu, Ciorogariu, Reg. Carol, Berthelot. Parc. Traian utcák és ezek környékén értekezni lehet bármikor, Oradea, Str. Ciorogariu 15. földszint balra.

Szárász,

nagy pincehelyiséget bérbeadunk. Oradea, Strada Duca No. 9.

Kiadó

2 szobás kisebb lakás, mellékhelyiséggel. Oradea, Str. I. Clujdas 38.

Kiadó

3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Hülönféle

Intelligens urinőt lakótársnőnek keresek alkoves butorozott szobához. Cim: özv. Kellerné, Oradea, Parcul Carmen Silva 6.

Mindenes

főzőnőt keres augusztus 15-re dr Bozsodiné, Oradea, Str. Pavel No. 17.

Adás-vétel

Eladó

cséplőgarnitúra, Magyar Gazdasági, 4 lóerős, golyósdobbal üzemből megtekinthető. Oradea, Str. dr Iuliu Maniu No. 5' Hideg.

Szilváskádak

tölgyfából olcsón eladók. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 52.

Jókarban

levő nő Singer varrógép olcsón eladó. Str. Tache Jonescu 17, el-5 ajtó Oradea

Jó karban levő

Central női varrógép megvételre keresek. Oradea, Str. Axenta Sever No. 4.

Eladó

2 db fehér kölyök pincsi kutya Pálffy festőnő, Str. Sztaroveszky No. 11.

Eladó

zongora, rovid, modern sürgősen olcsón eladó. Oradea, Str. Cogalniceanu 4. Huszti szálító.

Országos

méretű kaptarok és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Cloeca No. 1-a szám.

Alkalmazás

LAPARUSITÁSRÁ emberek magas százálékkal felvételeinek. Jelenkezés a kiadóhivatásban.